

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Iktatószám: 91-1/2023

**„Szak-Ma”
ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS
GIMNÁZIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

13. verzió

OM: 200842

Hatályos: 2023. szeptember 1.

1 Tartalom

1. BEVEZETÉS	6
1.1. Az intézmény azonosító adatai	6
1.2. Jogszabályi háttér	7
1.3. Az intézmény bemutatása	8
1.3.1. Az iskola jelenlegi helyzete	8
1.3.2. Az iskola alaptevékenységei	8
1.3.3. Az iskola működési feltételei	9
1.4. Küldetésnyilatkozat	9
1.5. Jövőkép.....	9
2. NEVELÉSI PROGRAM	11
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	11
2.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei	11
2.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei	12
2.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja, feladata	13
2.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	15
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
2.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	19
2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	20
2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	21
2.5.1. A Pedagógus feladata.....	21
2.5.2. Az osztályfőnöki munka	23
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	24
2.6.1. Felzárkóztatás és tehetséggondozás	25
2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek	26

2.6.3.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	26
2.6.4.	A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják.....	27
2.6.5.	Az élethosszig tartó tanulás.....	28
2.7.	A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	28
2.8.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái ..	29
2.8.1.	Belső kapcsolatrendszer formái	29
2.8.2.	A külső kapcsolatrendszer	29
2.9.	A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	30
2.9.1.	A tanulmányok alatti vizsgatípusok.....	30
2.9.2.	Az írásbeli vizsga szabályai	33
2.9.3.	A szóbeli vizsga szabályai	34
2.9.4.	A gyakorlati vizsga szabályai	34
2.10.	A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei.....	35
2.11.	Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításának iskolai terve.....	59
2.12.	Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	59
2.13.	A felvételi eljárás különös szabályai	60
2.14.	A folyamatos továbbhaladás feltételei.....	63
2.15.	A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	63
2.16.	Alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	64
2.17.	A hiányzások kezelésének rendje	64
3.	HELYI TANTERV	65
3.1.	A választott kerettanterv megnevezése	65
3.2.	A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	66
3.2.1.	A szabadon tervezhető óraszám felhasználása.....	66
3.3.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	69

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	70
3.5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	70
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	71
3.7. Azon választható vizsgatárgyak megnevezése, amelyből a tanulók középszintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja	71
3.8. Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgájának témakörei	72
3.9. Középiskola esetében a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények.....	74
3.10. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	74
3.10.1. A tanulók tanulmányi munkája értékelésének elvei	74
3.10.2. Az értékelés típusai funkciók szerint	74
3.10.3. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése	75
3.10.4. Írásbeli teljesítmény értékelése	75
3.10.5. Szóbeli teljesítmény értékelése	75
3.10.6. Gyakorlati teljesítmény értékelése	76
3.11. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatásának, az ismeretek számonkérésének rendje	76
3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	77
3.13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése	77
3.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, programjai, tevékenységei .	77
3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	78
3.16. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	79

3.18. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	79
4. ZÁRADÉK.....	80
4.1. A pedagógiai program érvényességi ideje.....	80
4.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	80
4.3. A pedagógiai program módosítása	80
4.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
LEGITIMÁCIÓ.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5. MELLÉKLETEK.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1. sz. melléklet: Általános iskola helyi tanterve	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. sz. melléklet: Gimnázium helyi tanterve	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. BEVEZETÉS

1.1. Az intézmény azonosító adatai

Az iskola neve	„Szak-Ma” Általános Iskola és Gimnázium
OM azonosító	200842
Az iskola székhelye	4400. Nyíregyháza, Dózsa György utca 33.
Az iskola telefonszáma	+ 36 42/ 400 - 987
Az iskola fenntartója	„Aranyszív a gyerekekért” Közhasznú Alapítvány
A fenntartó címe	4400 Nyíregyháza, Dózsa György utca 33.
Az intézmény típusa	Többcélú iskola, összetett iskola
Az intézmény alapfeladatai	<ul style="list-style-type: none"> • általános iskolai nevelés-oktatás, • gimnáziumi nevelés-oktatás, • felnőttoktatás.
Alapításának éve	2006.
Tevékenységei	<p>Általános iskolai nevelés-oktatás: Iskolarendszerű felnőttoktatás esti munkarendben: - általános iskola 1-4. évfolyama számára (4 évfolyam); - általános iskola 5-8. évfolyama számára (4 évfolyam).</p> <p>Gimnáziumi nevelés-oktatás: Iskolarendszerű felnőttoktatás esti munkarendben: gimnázium 9-12. évfolyama számára; Vizsgáztatás.</p>

1.2. Jogsabályi háttér

- 1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény;
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet;
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet;
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet;
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet;
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet;
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet;
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény;
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet;
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet;
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók;
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet;
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény;
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény.

1.3. Az intézmény bemutatása

A „Szak-Ma” Általános Iskola és Gimnázium Alapító okirata szerint egy többcélú, összetett feladatokat ellátó köznevelési intézmény.

A 2019/20. tanévtől 41 településen és a székhely intézményben 42 feladatellátási hely biztosítja a jogszabályok által előírt feltételrendszert.

Az iskola rendelkezik saját iskola épülettel, de több telephelyen bérel iskola épületet, ahol öt éves bérleti szerződésekkel biztosítja a nevelő-oktató munkát szolgáló tárgyi feltételrendszer teljes körét.

A nyíregyházi székhelyű „Szak-Ma” Általános Iskola és Gimnázium Szabolcs-Szatmár-Bereg megye illetékességi területén működik, esti munkarend szerint. Az iskola köznevelési alapfeladatai:

- gimnáziumi nevelés-oktatás: iskolarendszerű felnőttoktatás esti munkarend szerint 9-12. évfolyamon, érettségi vizsgáztatással;
- általános iskolai nevelés-oktatás: iskolarendszerű felnőttoktatás esti munkarend szerint 1-8. évfolyamon;

A pedagógiai program szabályozása arra törekszik, hogy különös figyelmet kapjon a kulcskompetenciák fejlesztése, a munkára nevelés az esélyegyenlőség biztosítása

Az iskola által biztosított felnőttoktatás a tanulók részére térítésmentes, a központi költségvetésben biztosított beralapú támogatásból finanszírozza a fenntartó a nevelés-oktatás költségeit.

Az intézmény biztosítani kívánja az iskolarendszerű felnőttoktatás esti munkarend szerinti keretei között az alapfokú iskolai végzettség, valamint gimnáziumi tanulmányokkal az érettségi bizonyítvány megszerzését.

1.3.1. Az iskola jelenlegi helyzete

Az iskolánk alapító okiratában foglalt célja az, hogy általános iskolai 1-4., illetve 5-8. osztályos, és gimnáziumi középszintű érettségire felkészítő képzést nyújtson az iskolarendszerű felnőttoktatás keretében.

Az iskola megalapításakor az alapítókat a segítő szándék vezérelte.

Egy tanulóközpontú, szociokulturális- és tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknak segítő intézmény működtetése a cél.

1.3.2. Az iskola alaptevékenységei

Az iskola alaptevékenységeit az alapító okirat határozza meg.

Az alaptevékenységünk a gimnáziumi tanulmányok biztosítása felnőttoktatás keretében esti munkarendben, valamint az általános iskola 1-4., 5-8. osztályának befejezése esti munkarendben. Nagy hangsúlyt fektetünk a segítségnyújtásra, ezért külön odafigyelünk a felzárkóztatást igénylő tanulók oktatására, megfelelő színvonalú fejlesztésére.

Intézményünk a középszintű érettségire való felkészítés után vállalja a középszintű érettségi vizsga szervezését is.

1.3.3. Az iskola működési feltételei

A fenntartó az intézmény nem rendelkezik saját ingatlannal, a további működéséhez szükséges épületrészek bérleményeit és a tárgyi eszközöket használati joggal bocsátja az iskola rendelkezésére.

A vagyon feletti rendelkezési jogot az „Aranyszív a gyerekekért” Közhasznú Alapítvány Intézményfenntartó gyakorolja.

A nevelőtestület tagjai tapasztaltak a felnőttoktatás területén, így támogatni tudják az iskola alapelvárását, a tanulók eredményes felkészítését.

Az iskola szervezetét az intézményvezető, intézményvezető-helyettesek, osztályfőnökök, szaktanárok és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő gazdaságvezető, iskolatitkárok és rendszergazda alkotják.

Intézményünkbe a tanulóink mindannyian a nem tanköteles korú tanulók közül kerülnek be, a pedagógiai programban szabályozott felvételi-, átvételi eljárásnak megfelelően. Külföldi állampolgárság esetén a nemzeti köznevelésről szóló törvény 92. §-ában meghatározott feltételekkel.

1.4. Küldetésnyilatkozat

Az iskola a nevelési és oktatási tevékenységében elsősorban a felnőtt korosztály nevelését-oktatását tűzte ki célul.

A térségre jellemző hátrányok leküzdésének a lehetőségét a tanulásban látja, ezért törekszik arra, hogy a lakóhelyhez minél közelebb vigye a tanulás lehetőségét, minél szélesebb réteg részére az alapfokú iskolai végzettség, valamint az érettségi megszerzésére.

Az intézmény fenntartója és nevelőtestülete elkötelezett az iskolarendszerből idő előtt kimaradó felnőttek nevelés-oktatásának, képzésének biztosításában, így a hátrányaik csökkentésében, az alapfokú, valamint a középfokú iskolai végzettség megszerzésével a munkaerő-piaci esélyeik növelésének támogatásában.

1.5. Jövőkép

Tantestületünk számára olyan *egyéni önálló arculatú* iskola megteremtése a cél, amely számba veszi az elmúlt időszak emberi, szellemi és tárgyi értékeit, az iskola változó társadalmi környezetét. Kiemelten kezeli a következőket:

- A térségben az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az iskola működési területéhez tartozó településeken a nevelési-oktatási, a képzési struktúra bővítésével annak elősegítése, hogy a lakóhelyén vagy annak közelében lehetősége legyen minden tanulni akaró felnőttnek az önfejlesztésre, eddigi iskolai végzettségére építve.
- *Az iskola komoly szerepet kíván vállalni abban, hogy jelentősen csökkenjen az alapfokú végzettséggel nem rendelkezők száma e térségben, ezért biztosítja a felnőttek általános iskoláját.*
- Az általános iskolai nevelés-oktatás segítségével az elmaradott réteg felzárkóztatása válik meg, hogy képesek legyenek szakmát tanulva a munkaerő piacon biztosítani maguknak és családjuknak az önfenntartást.
- Az alapfokú és középfokú nevelés-oktatás kapcsán komplex személyiségfejlesztés is kiemelt cél a nevelő-oktató munkában.

A felnőttek gimnáziuma képzéssel a műveltségi szint emelése és egy kvalifikált szakmára való felkészítés alapfeltételeinek a célja a fenntartónak és az iskolának egyaránt.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei

- Széleskörű általános műveltség, ismeretek nyújtása.
- Egyenlő hozzáférés, esélyegyenlőség biztosítása a képesség szerinti differenciálás elvének érvényesülése.
- Az „egész életen át tartó tanulás” megalapozása, kompetenciafejlesztés (képességek, ismeretek, attitűdök-viszonyulások fejlesztése).
- Intézményünk csak akkor lehet eredményes, ha a tanulók minden méltányolható szükségleteinek és elvárásainak megfelel, jelenleg kizárólag a felnőttképzés pedagógiai elvei kapnak prioritást.
- Elfogadjuk, hogy tanulóink különböző háttérrel rendelkeznek, a nevelő-oktató munkánk kiemelt feladata a felzárkóztatás és az egyéni fejlesztés.
- Tiszteljük az alapvető emberi értékeket és alapot adunk az erkölcsös emberi élethez.
- Védjük és tiszteljük a kultúra és a természet értékeit.
- Önismereten alapuló jövőképet alakítunk ki.
- A nevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre, a környezet- és természetvédelemre és -tudatosságra, továbbá az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.
- Az ismeretközvetítés során a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozva, a korszerű, egyénre szabott pedagógiai módszerek alkalmazását valósítjuk meg.
- Az iskola nevelés-oktatás tartalmi egységének, az iskolák közötti átjárhatóságnak biztosítását prioritásként kezeljük.
- A tanulókat az iskolánk felkészíti az önálló ismeretszerzésre, az aktív tanulásra és önművelésre.

A társadalmi, oktatáspolitikai és környezeti változásokat rugalmasan követve meg kívánunk felelni a megújulás, a stabilitás és a kiszámíthatóság igényének, ezért a jogszabályokban, az iskola pedagógiai programjában és belső szabályzataiban meghatározott előírások, alapelvek és értékek alapján végezzük tevékenységünket.

A nevelőtestület az igazgató irányításával, helyzetelemzésre támaszkodva, és önértékelésre alapozva, a társadalmi és helyi igényeket figyelembe véve határozta meg a konkrét nevelési célokat, a fejlesztési irányokat, a megvalósítás tervezett időtartamait, a sikerkritériumokat és az indikátorokat.

A pedagógiai alapelvek az iskola nevelő-oktató munkáját tartósan meghatározó tényezők, melyek lényeges normatív jellegű értékeket fejeznek ki, és amelyek a nevelési-oktatási tapasztalatokra alapozva biztosítják a nevelés eredményességét.

Ennek alapvető feltétele, hogy a képzésben résztvevő minden pedagógus képességeit és tudását a tanulók magukkal hozott tudásanyagára építve közvetítse.

A mai társadalmakban a változás útja a tanulás, és ez nem öncélú, hanem a napi tapasztalatokkal együtt a létünk megismerésének és megértésének eszköze és az öröm forrása. Új tulajdonságokra van szükségünk megtartva mindazt, ami múltunkból a jövőt orientáló erő és érték.

A megszerzett képesítések gyorsan elavulnak, a mai fiatalok a meghosszabbodott aktív életkor miatt sokáig munkavállalók lesznek. A változásokhoz a megszerzett széles bázisú általános és szakmai műveltséggel, az állandó tanulás készségével, motivációjával és képességével rendelkező ember tud alkalmazkodni.

Ugyanakkor tudnunk kell, hogy az egyes ember saját maga életének alakítója. Az életen át tartó személyes útkeresés önismeretet, önbizalmat, reális jövőképet, a tervezés és rendszerben gondolkodás képességét igényli.

A gazdasági-társadalmi életviszonyok gyors változásával az életvitel hagyományos formái átalakultak és egyes elemei értékvesztetté válnak. Mindennapjainkat meghatározza a globalizáció, a multinacionális vállalatok szerepe és az általuk közvetített életforma, a multikulturális kihívások a film, az irodalom, a képzőművészet és az élet minden területén, az információk mennyiségi robbanása. Az életmóddal kapcsolatos alternatívák közül a helyes választás: az élet és az egészség igénylése és mindezt veszélyeztető magatartások elutasítása, a család és a barátság fontossága és megtartásáért cselekvő akarat, az erkölcs, az igényesség és az ízlés mindennapi érzelmi életünk gazdagítása.

Mindez megkívánja az egyénre szabott, képességek szerinti differenciálás, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazását biztosító pedagógiai munkát.

2.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei

Intézményünkben folyó felnőttoktatási nevelő-oktató munkánk során értéknek tekintjük, ha nevelőtestületünk olyan körülményeket tud teremteni, amelyben:

- munkarendünkkel biztosítjuk a munka és család melletti tanulás feltételeit,
- az ismeretközvetítés során biztosítjuk az egyénre szabott módszerek, eljárások alkalmazását, az eredményes továbbhaladást,
- az eltérő előzetes ismertekkel, motiváltsággal, szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink számára biztosítjuk a be- és elfogadó légkört,

- esélyt teremtünk a tanuláshoz, a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák elsajátításához,
- olyan kognitív, személyes és szociális értékek kialakítását, azok beépülését tudjuk elindítani, amelyek hozzájárulnak a mai kor kihívásainak való megfeleléshez,
- tanulóink belső igényévé válik az élethosszig tartó ismeretszerzésre való törekvés.

2.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja, feladata

Átfogó cél:

Az iskola alapvető, átfogó célkitűzése az iskolai tevékenységek valamennyi területén és szintjén a gyakorlatias nevelés-oktatás megvalósítása. Ennek megfelelően az iskolánk pedagógiai programja és helyi tanterve pedagógiai szempontból tanulóközpontú.

Egyensúlyba kell helyeznünk a személyiségfejlesztést azokkal a közvetíteni kívánt ismeretekkel, amelyek választ adnak a pedagógiai és munkaerőpiaci kihívásokra.

A hazai és a nemzetközi pedagógiai folyamatokat egyaránt jellemzi a differenciálás és az integráció. Mindez megkívánja az egyénre szabott, képességek szerinti differenciálás, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazását biztosító pedagógiai munkát.

További célok:

- A tanulók pozitív jellemvonásainak erősítése, egyéni képességeik kibontakoztatása.
- Az anyanyelv helyes használatának megtanítása, annak alkalmazásának gyakorlása.
- A tanulók logikus gondolkodásának és probléma megoldó képességének fejlesztése.
- Az általános emberi értékek (becsület, felelősség, tisztelet, az egymás iránti tolerancia, emberszeretet, hagyományápolás és tisztelet) tudatosítása diákjainkban.
- Intézményeinkből az erőszak kizárása, a tanulók testi épségének megóvása. Bizalmon, és elfogadáson alapuló tanár-diák kapcsolat kialakítása.
- Minden diákunk számára a reális továbbtanulási irány kiválasztása, elősegítése. A tanulók önismeretének fejlesztése, helyes énkép kialakítása.
- Az egészség, az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás szerepének tudatosítása, az „egészségtudatos” magatartás megalapozása.
- A környezetvédelem fontosságának tudatosítása a tanulóknál, a környezet iránti érzelmi kötődésének kialakítása.
- Az egyetemes és nemzeti kultúra megismertetése tanulóinkkal.
- A tudásalapú társadalom megteremtése érdekében az oktatás hatékonyabbá tétele, az egész életen át tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése segítségével.
- A társadalmi, oktatáspolitikai és környezeti változások rugalmas követése. Az állandóság, kiszámíthatóság, tervezhetőség biztosítása. A tanulás támogatása, és ehhez a megfelelő körülmények biztosítása. A partneri igényeknek megfelelő optimális képzési kínálat kialakítása.
- A beiskolázás tudatos tervezése, a pályaorientáció, a pályaválasztás segítése. Differenciált, individualizált képességfejlesztés. A tanulási folyamat motiválása. Az egész életen át tartó tanulás szükségletének kialakítása. Aktivizálás a tanulásban, munkában, közösségi életben.
- Humanista értékrend kialakítása. Az önismeret fejlesztése.
- Az esélyegyenlőség megvalósulásának elősegítése. Az egyes képzési típusok közötti átjárhatóság biztosítása. Gyakorlat – orientáltság megvalósítása az oktató-nevelő munkában.

- A kezdeményező és vállalkozó készségek kialakítása. Az állampolgári szerepre történő felkészítés. A tanítás-tanulás-nevelési folyamat folyamatos ellenőrzése, értékelése, és a pozitív eredmények beépítése az oktató-nevelő munkába.
- A pedagógusok közötti együttműködés folyamatának biztosítása a nevelési-oktatási munka során, az egységes követelmények érvényesítése érdekében. A pedagógusok célirányos továbbképzése.
- Iskolánk oktatási szerepének erősítése a térségben.

A cél elérését szolgáló feladataink

A cél elérése minden tanítási órának és minden tanórán kívüli tevékenységünknek feladata. Az életkori és egyéni sajátosságokat is figyelembe véve, folyamatosan növekvő terhelést tervezünk és valósítunk meg a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon. Segítjük tanulóinkat az egyéni tanulási utak megtalálásában. Céljaink összhangban állnak a kompetenciaalapú oktatás célkitűzéseivel, és eszerint tantárgytól függetlenül kívánjuk fejleszteni tanulóink tanulási, önismereti és életviteli képességeit.

A munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha

- Az oktató-nevelő munkánk során az egyéni képességek, sajátos nevelési igények figyelembe vétele megtörténik.
- A különös figyelem fordítása a kiemelten tehetséges, a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Igény ébresztése az egészséges életmód szabályainak megismerésére, betartására, tudásuk folyamatos bővítésére.
- Az eredményes, az aktív tanulást támogató tanulási technikák elsajátításának segítése.
- A környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismertetése.
- A magyar kulturális örökség ápolása és tiszteletben tartása.
- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetünk rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon.
- Úgy sajátíttassuk el az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségű és minőségű műveltségtartalmakat, hogy tanulóink szeretve tanuljanak.
- Gazdagítsuk az érzelmvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást.
- Gazdagítsuk, fejlesszük a tanulási szokásokat.
- Sajátíttassuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit.
- Segítsük a diákjainkat a tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében.

- Erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört.
- Erősítsük a pozitív jellemvonásokat: az önismeretet, a segítőkészséget, a szolidaritás érzését, az empátiát, az együttműködési készséget.
- Biztosítsuk a tanulók felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről.

2.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetieségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Az iskola által megfogalmazott Pedagógiai program a Nemzeti alaptanterv szellemiségére épül, megfogalmazódik benne annak értékrendje, alapelvei, követelményei.

Kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sikereink:

- Meggyőződés formálása, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája.
- Érezzük és tapasztaljuk diákjaink bizalmát.
- A diákjaink kötelességtudók, ugyanakkor felelősségteljesen tudnak élni a jogaikkal.
- Tanulóink kulturáltan viselkednek, a szép magyar beszédet használják.
- Egészségesen élnek, óvják környezetüket.
- Tudatosan alakítják saját életüket, képesek önállóan ismereteket szerezni.
- A tanulóink határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.
- Olyan biztos és széleskörű tudással rendelkeznek, amely alapján reálisan választhatnak pályát, tudnak újabb szakmát szerezni.
- Megfelelő kommunikációs képességekkel és számítástechnikai jártassággal rendelkeznek.
- Tanulóink elsajátítják azokat a gyakorlati képességeket, amelyek nélkülözhetetlenek a munkaerő-piaci versenyben.
- A hátrányos helyzetű tanulóink számára is elérhetővé tesszük a középfokú iskola sikerességét.

Ha mindezt véghez tudjuk vinni a diákokkal együttműködve, akkor képesek lesznek arra, hogy a sikeres érettségi vizsgát tegyenek. Megfelelnek a munkába állás kihívásainak akár Magyarországon, akár az Európai Unióban helyezkednek el.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók már kialakult személyiségét széleskörűen fejlessze. Ez a fejlesztés nagy átgondolást és szervezést igényel, hiszen tanulóink felnőttoktatásban vesznek részt.

A nemzeti alaptantervben meghatározott céloknak megfelelően egyesíteni kívánjuk a hagyományos értékeket és a XXI. századi társadalmi igényeket, ennek megfelelően határozzuk meg személyiségfejlesztő feladatainkat.

Erkölcsei nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudat és a felelős életvitel elmélyítése, közösségi beilleszkedésük elősegítése, és mindezek meggyőződéssé alakításának támogatása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanítás- és tanulásszervezési eljárások keretében a főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetésén keresztül a cselekvő állampolgári magatartást, a törvénytiszteletet, az együttélés szabályait, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletét, az erőszakmentességet és a méltányosságot megtestesítő értékeket elmélyítsük, támogassuk azok beépülését és a mindennapi élet során történő követését.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességére, az empátiára, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ehhez elengedhetetlen az önismeret fejlesztése, a reális énkép formálása, tudatosítása annak, hogy a saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.

A családi életre nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező áttrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok ok-okozati összefüggésének és hatásmechanizmusuknak megláttatása, a harmonikus családi minták és a családi közösségek megbecsülésének közvetítése.

A testi és lelki egészségre nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy az egészséges életmódra nevelés keretében hozzásegítsük tanulóinkat az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez, hogy ismerjék és igényeljék a helyes táplálkozás, a rendszeres testmozgás, a stresszkezelés alapvető jellemzőit és lehetőségeit.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, segítő magatartás kialakítását formáljuk a tanulóiban

úgy, hogy megismertetjük ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Fejlesztjük az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás képességét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá tanulóink mindennapi cselekvései során, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen használják.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink rendelkezzenek a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról való információkkal, ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

Médiatudatosságra nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét, hogy a globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak. Legyenek tisztában a média működésével és hatásmechanizmusaiival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy felkeltsük tanulóink érdeklődését az ismeretanyagok iránt, és útbaigazítást adjunk a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások, hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok, melyek az egyénre szabott tanulási módszerek, miként működhetnek együtt a tanulók csoportban, hogyan rögzíthetők és hívhatók elő a szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítás-tanulás folyamatba illeszkedő tanítási óra. Az intézmény a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartja a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják. Különös figyelemmel kell lennünk a családi, szociális helyzetre, valamint arra, hogy a felnőttoktatásban a tanítási órák délután vannak. Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók előképzettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Kiemelt célunk, hogy a tanáraink az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így a gyakorlásnál, ismétlésnél a tanulók önálló, otthoni, esetleg csoportos munkájára támaszkodnak. A tanórák egyik legfontosabb célja, hogy az adott tananyagot az órán a tanár a diákok aktív bevonásával feldolgozza. Az egységes alapokra épülő differenciálás teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a munkának. Épít a tanulóink - tekintettel arra, hogy a felnőttek - szerzett ismereteire, életpaszatlatára. Fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak, az aktív tanulásnak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban, az osztálymunkában, a csoportmunkában, az otthoni tanulásban a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A feladathoz, egyéni képességekhez illeszkedő tanulásszervezési módszerek, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb tevékenységek segítik:

- Hagyományőrző tevékenységek;
- Ünnepek, megemlékezések;
- A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselése;
- Kiállítások szervezésében, pályázatok lebonyolításában való bekapcsolódás;
- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások;
- Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások;
- A tanulók egyéni tanulását, önképzését segítő digitális jegyzetek.

2.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés célja

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a tanulók életkori sajátosságuknak megfelelő, a mindennapi életben alkalmazható egészségtudatos életvitelt biztosító, elméleti és a gyakorlatban alkalmazható ismeretekkel rendelkezzenek, váljon belső igényükké az egészséges életmód.

A teljes körű egészségfejlesztés színterei

A teljes körű egészségfejlesztés a felnőttoktatás során, sajátos módon valósul meg, melynek fő színterei a tanórák:

- természettudományos tantárgyak tanórái;
- idegen nyelvi tanórák (szituációkba beépülve);
- osztályfőnöki (osztályközösség-építő) tanórák.

A teljes körű egészségfejlesztés feladatai

- *Az egészséges táplálkozásra nevelés*

Elsősorban a biológia órák tananyagába beépülten jelennek meg a közvetítendő ismeretek:

- az egészséges táplálkozás alapismereteinek közvetítése,
- egyes élelmiszerek és tápanyagaik,
- egészséges táplálkozási szokások tudatosítása,
- alapvető higiénés szabályok ismertetése, azok fontosságának tudatosítása,
- a táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata,
- lelki eredetű táplálkozási zavarok,
- a beteg ember táplálásának sajátosságai.

- *A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése*

Valamennyi tanórán megjelenő feladat, de elsősorban az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint a biológia órák témaköreihez kapcsolódóan.

- a kiegyensúlyozott pszichés fejlődés biztosítása,
- a környezethez történő alkalmazkodás támogatása,
- a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásának tudatosítása,
- a szűkebb és a tágabb környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben tanúsítandó megoldási stratégiák kialakítása.

- *Az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése*

Valamennyi tanórán megjelenő feladat, de elsősorban az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint a biológia órák témaköreihez kapcsolódóan.

- a helyes napirend fontossága,
- alapvető járványtani fogalmak megismertetése,
- az ember testi és lelki egészsége közötti kapcsolat megértetése,
- a szűrővizsgálatok szükségességének tudatosítása,
- a baleset megelőzés fontosságának tudatosítása,
- az alapvető és általános balesetvédelem ismeretek elmélyítése,
- a kölcsönös segítségnyújtás fontossága.

A mindennapos testnevelésre vonatkozó előírás a – Köznevelési törvény 2011. évi CXCV. törvény. 33. Felnőttoktatásra vonatkozó külön rendelkezések (9) c) alapján nem kötelező.

2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

2.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Ahhoz, hogy a társadalmi civil szerveződés Magyarországon a kellő szintre fejlődjék, tanulóinkban fejleszteni kell a „van közöm hozzá” attitűdöt. A felnőtteknél már kialakult egyfajta elképzelés, szerepkör, amelyet fejleszteni tudunk és kell is fejlesztenünk.

Azt akarjuk elérni, hogy az intézményünkben tanulóknak:

- fejlődjön az önérdek mellett a közérdek szerepe,
- váljon fontossá a társadalmi szolidaritás,
- az önkéntesség legyen ismert és elismert tevékenységi forma,
- a szociális érzékenységet és a társadalmi igazságosságot fontosnak tekintsék
- erősödjön a közbizalom,
- a közösségi létforma a kényszer helyett a késztetésre, a cselekvésre sarkalljon,
- a közösségi ügyek morális támogatása az egyén részéről fontossá váljon,
- a közösségi célok felismerését egyéni és közösségi tettek kövessék,
- a társadalmi szocializáció a közösségi lét különböző színterein zajlódjék,
- az egyén saját szabadságát a közösségi szabályok keretei között értelmezze.

Az iskolában tovább kell fejleszteni annak a társadalmi tudásnak, képességnek és gyakorlatnak a kiépítését, ami a helyi önszerveződést biztosíthatja majd. A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a tanárok és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának egyik alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vételével a tanulóközösségek fejlesztésében a tanulói közösségek irányításánál a tanároknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz. A felnőttek személyiségének az átalakítása az autonómiáig a tanár fontos feladata.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezésében a tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése. A tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása is fontos, az adott szocio-kulturális háttér figyelembevételével. A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Legfontosabb iskolai közösségeink:

- osztályok,
- évfolyamok,
- telephelyek.

2.4.2. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A felnőttoktatási intézményben az iskola belső életének szereplőit elsősorban a felnőtt tanulók és a pedagógusok alkotják. Esetenként – kiskorú – tanulók esetében a szülők is szereplővé válnak. Az együttműködés a tanulók-tanulók, a tanulók-tanárok, valamint a tanárok-tanárok között valószínűleg, közvetlen, személyes kapcsolat révén.

A nevelés folyamatában az iskola a tanulókkal és kiskorú tanulók esetében a szülővel partneri kapcsolat kialakítására törekszik, melynek feladatai:

- az iskola és a tanuló/család legfontosabb alapértékeinek közelítése, hogy az eltérő normák, értékek ne szabjanak gátat az eredményes együttműködésnek,
- rendszeres információcserére és kölcsönös együttműködésre való törekvés.

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatás rendszeréből kimaradt, hozzánk kerülő tanulók képessége kevés jótól eltekintve általában elégséges. A legnagyobb gondok az alapképességekkel mutatkoznak: az írás, olvasás, szövegértés és értelmezés terén.

A tanulási hátrányok csökkentéséből ma még a tanítási óra biztosítja a legnagyobb részt. Feladatunk, hogy az ismeretnyújtó órák helyett módszereiben gazdag képességfejlesztő, aktív tanulást támogató foglalkozások valósuljanak meg.

2.5.1. A Pedagógus feladata

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, az iskolában a kerettanterv-alapján elkészített helyi tantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

A fentiekkel összefüggésben kötelességei a következők:

- nevelő-, és oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót,
- A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, az iskolában a kerettanterv-alapján elkészített helyi tantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével,
- a tanulót világosítsa fel a munka- és balesetvédelmi előírások betartására,

- a tanulók, a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartva, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettanterv alapján elkészített helyi tantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése;
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése;
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása;
- írásbeli beszámolók, számonkérések, dolgozatok összeállítása és értékelése;
- felügyelet a vizsgákon;
- iskolai kulturális programok szervezése;
- fogadóórák megtartása;
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken;
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken;
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben;
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés;
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés;
- a pedagógus a nevelőtestület tagjaként részt vesz a nevelőtestületi határozatok meghozásában;
- az intézmény hivatalos dokumentumait ismeri, illetve megismeri, az abban foglaltakat magára nézve is kötelezőnek tartja (PP, SZMSZ, Házirend, Éves munkaterv, tanügyi nyilvántartások; Munka- és tűzvédelmi szabályzatok, egyéb belső szabályozók, utasítások...);

- szakmai alapossággal készül a foglalkozások, a tanítási órák megtartására, elvégzi az előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat;
- az érvényes intézményi pedagógia programnak, a helyi tantervnek megfelelően, felelősséggel és önállóan, saját, a korszerű pedagógiai, tanulásszervezési eljárásokat, az aktív tanulást támogató módszerei és az igazgató, illetve az igazgatóhelyettes(ek) által (a munkatervben rögzített időpontig) jóváhagyott tanmenet szerint tanít.

2.5.2. Az osztályfőnöki munka

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő–oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi és alakítja az osztály életét.

Az osztályfőnöki tevékenység legfontosabb céljai az egész iskolára vonatkoztatva, úgy irányítani a tanulók tevékenységét, hogy el tudjanak igazodni a környező világban, ismerjék és védjék környezetüket, optimista szemlélettel éljenek a világban, jövőképük legyen reális és körvonalazható, ismerjék helyüket a világban, énképük legyen reális, kerüljék a káros szenvedélyeket. Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév szeptemberében, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnökök feladatainak fő csoportjai:

- Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra, folyamatosan ügyel a házirendben foglaltak betartására, általános balesetvédelmi oktatást tart.
- Közvetlen nevelőmunka, az aktuális események feldolgozása, különböző értékrendek megismertetése, a kultúráhasználat megtanítása, a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység, mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában, az osztály konfliktusainak megoldása.
- Ügyviteli feladatok. A napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése, igazolások kezelése. Félévkor és évvégén az érdemjegyek ellenőrzése az osztályozó értekezlet előtt, félévi értesítő és bizonyítványírás.
- Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása. Kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel. Szabadidős tevékenységek, programok szervezése.
- Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki. Munkáját az iskola nevelési és oktatási terve, valamint az éves munkaterv alapján végzi.
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban, foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Nyomon követi és a törvényben előírt módon kezeli a hiányzásokat.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

a) A különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók köre:

A sajátos nevelési igényű tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Kiemelten tehetséges tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Intézményünk a kiemelten tehetséges és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat ellátja, számunkra az egyéni tanulási utakat biztosítva, jelen dokumentumban meghatározottak szerint.

A sajátos nevelési igényű tanulókat – tekintve a felnőttoktatási sajátosságokat –, abban az esetben fogadja és látja el, amennyiben enyhe fokban áll fenn a fogyatékoság, és külön segédeszköz nem szükséges a tanítási-tanulási folyamat biztosításához, az integrált keretek között, gyógypedagógiai segítség nélkül szervezhető.

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók köre:

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló:

Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres

gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szűkséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló:

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzetre meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2.6.1. Felzárkóztatás és tehetséggondozás

A tehetség valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes. A tehetséggondozás a személyiségben lévő adottság, különleges képesség, személyiségfejlesztési folyamatba illeszkedő, ugyanakkor differenciált és hatványozott kibontása.

Az iskola – lényegéből adódóan – az átlagos képességekkel rendelkező, átlagos képességű tanulók számára állítja össze a tananyagot, tanterveit. Így minél homogénebb egy tanulói közösség intellektuális szintje, annál „könnyebb” az oktatási folyamat.

Iskola tanulói közül azonban jó néhányan rendelkezhetnek olyan képességekkel, adottságokkal, amelyek alapján kitűnnek társaik közül. Pedagógiai munkánk egyik fontos feladata ezeknek a képességeknek a felkutatása, felszínre hozása, kibontakoztatása, erősítése, értékelése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- a viselkedéskultúra fejlesztése,
- a tanítási órához kapcsolódóan külön feladatok kiadásával, pl.: egy-egy témakör alaposabb feldolgoztatásával, kiselőadások tartásával.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül:

- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás),

- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanuló programok),
- továbbképzés segítése (tanulóknak),
- pályaválasztás segítése,
- munkaerő-piaci ismeretek közvetítése.

2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók leggyakoribb ismertetőjelei:

- a tanuló nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, beszédzavarok).

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- szűrés, diagnosztizálás,
- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog- és alkohol prevenciós foglalkozások.

A beilleszkedési, magatartási problémák sikeres megoldásához szükséges pedagógiai tevékenységek. A magatartási illetve tanulási problémákkal küzdő tanulókat elsősorban az osztályfőnök segíti tanácsaival, ő kíséri figyelemmel fejlődésüket.

Az iskola pedagógusainak munkáját ebben a folyamatban a nagyfokú empátia, előítélet mentesség, pedagógiai kreativitás, a tanuló elfogadása és segítése kell, hogy jellemezze. A tanár-diák viszonyban dominálniuk kell a következő értékeknek: nyíltság, őszinteség, törődés, a másik tiszteletben tartása, az igények, elvárások megfelelő stílusú kifejezése.

Fel kell ismerni és megfelelően diagnosztizálni a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat, ill. a negatív viselkedés okait.

A kortárs csoportok erős befolyásoló hatása miatt az osztályközösség véleményének alakításával, az érintett tanuló viselkedésének elfogadásával pozitív eredmény érhető el.

Egyéni motivációs bázisuk megismerésére építve igyekeznünk kell sikerélményhez juttatni problémás tanulóinkat, felzárkóztató, pótló foglalkoztatások szervezésével szükség esetén tanulás-módszertani, tanulástechnikai segítség nyújtásával biztosítani az előre haladásukat.

2.6.3. A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatásának segítése

A kudarc egy sajátos viselkedési zavar, amely a tanuló és a külvilág közötti viszony tartós zavarát jelzi. Tanulási zavarokkal küzdőknek azokat a tanulókat nevezzük, akik az iskolai alaptantárgyakból azért nem tudnak kielégítően teljesíteni, mert ezeknél a tárgyaknál nehézséget

jelent nekik a koncentráció, az információ felvétele, feldolgozása és hasznosítása, jóllehet az általános intelligenciájuk ezt nem indokolja. Iskolánkba számos ilyen diákot várunk.

Arra kell törekedni, hogy a teljesítménybeli lemaradás eseteit megvizsgálva felismerjük az okokat, elemezzük azokat, és kapcsolatba hozzuk a tanuló személyiségével, képességeivel, szociális környezetének légkörével.

A tanulási nehézségekkel küszködő tanulók leggyakoribb viselkedési tünetei:

- a képességektől jelentősen eltérő tanulmányi eredmény,
- nagymértékű teljesítménycsökkenés,
- bukás,
- hiányzás,
- feszültség, ingerlékenység, agresszivitás,
- gyenge koncentrációképesség,
- kommunikációs készség zavara,
- az egyes tantárgyak tanulási módszereinek hiánya stb...

Nem minden viselkedési rendellenesség háttérben húzódik meg ugyanakkor tanulási nehézség. Ezért mindig az adott eset elemzése dönti el, hogy melyik tényező a felelős.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- diagnosztizálás (minden pedagógus feladata),
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az egyéni foglalkozások,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelése.

A tanulási kudarcot kiváltó okok sokfélesége jelzi, hogy a kezelés módszerei is sokfélék lehetnek. Minden alkalmazott eljárás személyfüggő.

2.6.4. A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják

- Az indulási hátrányok csökkentése.
- A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű fiatalok tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése.
- A felzárkóztató foglalkozások.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre való motiválás.
- Az egészségvédő és mentálhigiéniai programok szervezése.
- A családi életre való nevelés.
- A személyes és egyéni tanácsadás,
- A tanulók szociális helyzetének javítására való figyelemfelhívás (segélyek, alapítványi támogatások).
- A szenvedélybetegségek megelőzése.

2.6.5. Az élethosszig tartó tanulás

Az egész életen át tartó tanulás egy új tanulási forma a kialakítását helyezi a középpontba. Mindenki számára hozzáférést biztosítani ahhoz, hogy a tanulás kortól, nemtől, végzettségtől függetlenül tovább folytatható legyen abból a szintből, amelyen megrekedt.

A tanulási folyamat része az iskolai rendszerű oktatáson túl az élet más területeiről történő személységformáló tapasztalatszerzés. Ez a kompetencia alapú oktatás alappillére, és felnőttoktatásban a legjobban alkalmazható forma.

Iskolánk célul tűzte ki, hogy diákjainak két féle módon nyújtson segítséget a tanulás folytatásához:

- életkoruk alapján programokban való részvételre ösztönzi,
- a képzések során megpróbálni felkészíteni a tanulókat az önképzésre,
- az érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelő helyes út kiválasztása: továbbtanulás, munka világa,
- a pozitív példa továbbadása,
- sikerélményhez juttatás,
- az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése,
- a tanuláshoz való hozzáférése a szociálisan hátrányos helyzetű és a munkaerő-piaci szempontból veszélyeztetett csoportoknak.

2.7. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Felnőttoktatás révén a diákönkormányzat működését nem tartjuk relevánsnak.

Emellett azonban fontosnak tartjuk a tanulók véleménynyilvánításának, az őket érintő döntési folyamatokba történő bevonásának érvényesülését.

A tanulókat, a kiskorú tanulók szüleit az intézmény egészének életéről, az aktuális tudnivalókról:

- az intézményvezető szükség szerint tanévenként egy alkalommal, továbbá a honlapon folyamatosan tájékoztatja;
- az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon folyamatosan nyújtanak tájékoztatást,
- beiratkozáskor a tanulók megadhatják e-mail címüket, így felkerülnek az osztályok levelező listájára, ahová rendszeres tájékoztatást kaphatnak az aktuális, feladatokról, teendőkről, határidőkről.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az intézmény belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, – az iskola intézményvezetőjéhez, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőjéhez, az iskolatitkárokhoz fordulhatnak.

A tanulók, a szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az intézményvezetővel, nevelőkkel, az iskolatitkárokkal.

A tanulók, kiskorú tanulók esetén a szülők az egyéni haladásról az alábbi módon tájékozódhatnak:

- szóban;
- félévkor és tanév végén írásban.

2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az együttműködés fejlesztése a partneri elvárás és elégedettség minél teljesebb kielégítése, valamint a pedagógiai célkitűzéseink megvalósítása a célunk.

2.8.1. Belső kapcsolatrendszer formái

Intézményen belüli, telephelyek közötti kapcsolat:

- Tantestületi értekezletek;
- Munkaértekezletek;
- Közvetlen személyes beszélgetések;
- Elektronikus kapcsolattartás.

A fenntartóval való kapcsolat:

- Költségvetési egyeztetés,
- Tartalmi és törvényességi ellenőrzések,
- Kölcsönös tájékoztatás az oktató–nevelő munkát érintő lényeges kérdésekről, eredményekről.

2.8.2. A külső kapcsolatrendszer

Felnőttoktatás révén a szülőkkel való kapcsolattartás nem releváns.

Annál a tanulónál, aki még kiskorú, de már nem tanköteles, a törvényben meghatározott módon tájékoztatjuk a szülőt (kiemelten: tanulmányi előmenetel, hiányzás).

Fogadóóra:

A tanulók és a pedagógusok személyes, találkozása, amelyen keresztül egy-egy probléma megbeszélése, egyéni fejlesztések segítése konkrét tanácsokkal a fogadóórán valósulhat meg.

A szaktanár saját maga határozza meg fogadóóráit, amely az éves munkatervben kerül meghatározásra.

Nyílt nap:

A nyílt tanítási nap kijelölése lehetőséget ad arra, hogy az érdeklődő tanulók betekintést nyerjenek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a különböző munkarendek tanítási óráinak lefolyását. Az iskolánkba járó tanuló és/vagy szülője betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életét. Az adott tanévre vonatkozóan a nyílt nap az éves munkatervben kerül meghatározásra.

Külső partnerek

Az intézmény partnerei	A kapcsolattartás formái
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal	Ellenőrzések, engedélyek, határozatok, végzések, egyeztetések - személyesen, levelezés, telefon, internet
Önkormányzatok	Ellenőrzések, engedélyek, határozatok, végzések, egyeztetések - személyesen, levelezés, telefon, internet
Magyar Államkincstár	Ellenőrzések, engedélyek, határozatok, végzések, egyeztetések - személyesen, levelezés, telefon, internet
Általános és középiskolák	Bérleti szerződések, szakmai egyeztetések -személyesen, levelezés, telefon, internet

2.9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák szabályozásáról a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendeletének 64-73.§, 143.§ rendelkezik.

A tanulmányok alatti vizsgákat az iskolában a következők jelentik:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- aki a nevelőtestület határozatával javítóvizsgát-tehet,
- aki pótló vizsgát tehet.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira:

- akik átvételüket vagy magasabb évfolyamra felvételüket kérik az intézménybe, és tantárgybéli vagy óraszám-beli eltérés lép fel a két intézménytípus között, akkor az átvétel/felvétel feltételeként az intézményvezető különbözeti vizsga letételét írhatja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.9.1. A tanulmányok alatti vizsgatípusok

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához **osztályozóvizsgát** kell tennie, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- tanulmányait egyéni munkarend szerint folytatja,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható,
- a nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a törvényben meghatározott értesítési kötelezettségének. (Meggzúnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul),
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, azt csak a hatályos törvényi előírásnak megfelelő feltételek alapján teheti, s lehetséges vagy szükséges a hiányzó év/évek tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát kell tennie, tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként,
- a más iskolából belépő tanulónak, ha a tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő 80 %-a,
- a nem tanult tantárgyakból.

A különözeti vizsga

- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A különözeti és az osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

A különözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az Intézmény vezetője határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Különözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsgát tehet a tanuló:

- az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az intézményvezető engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik,
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgát:

- a vizsgázó javítóvizsgát az iskola intézményvezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet,
- a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezést követően írásban tájékoztatni kell,
- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek a végén a tanuló megbukott,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Tanulmányok alatti vizsgát – a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján készített helyi szabályozásban meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Amennyiben a tanulónak a kérelmére az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tanév tanulmányi követelményét az előírtnál rövidebb idő alatt tegye le:

- Az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetésére, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a járási hivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri.
- A vizsgabiztos megvizsgálja, hogy a vizsga előkészítése során betartották-e a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat, részt vesz az érintett osztályozó vizsgák valamennyi vizsgarészén és az osztályozó vizsga előkészítésében.
- A vizsgabiztos az osztályozó vizsgák során keletkezett valamennyi dokumentumba betekinthez, azokról másolatot kérhet. megfigyeléseiről, megállapításairól két példányban jegyzőkönyvet készít, aminek egyik példányát eljuttatja a járási hivatal vezetőjének, a másik példányt pedig az intézmény vezetőjének.

- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát, amennyiben a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az intézményvezető, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti Kormányhivatal bízta meg.
- A **középiskolában**, olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli és a szóbeli vizsgarész tetszőleges sorrendben történhet.
- *Az általános iskola tanulóinak csak írásbeli vizsgarész kötelező, melynek megválaszolásához a rendelkezésre álló idő tantárgyanként maximum hatvan perc.*

2.9.2. Az írásbeli vizsga szabályai

- Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti.
- A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számológép használatát.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki.

A vizsgateremben, egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat.

Az íróeszközökről, a vizsgákhoz szükséges segédeszközökről (szótár, függvénytáblázat, feladatgyűjtemény, térkép stb...) – osztályozó vizsga kivételével – a vizsgázó gondoskodik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapra feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.

A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.

Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető. *Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.*

2.9.3. A szóbeli vizsga szabályai

- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgák 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek.
- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként tizenöt percnél több nem lehet.
- A felkészülésre vizsgatárgyanként legalább harminc perc időt kell biztosítani a vizsgázó számára, kivételt képeznek az idegen nyelvek.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékoztatatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet tartani.

2.9.4. A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmazhat a következő vizsgatantárgy:

- informatika, digitális kultúra.

A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.

Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi

követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit a 3. sz. melléklet tartalmazza.

2.9.5. Az alkalmassági vizsga szabályai

Intézményünk nem szervez alkalmassági vizsgát a tanulók felvétele során.

2.9.6. Szóbeli felvételi vizsga követelményei

Intézményünk nem szervez szóbeli felvételi vizsgát a tanulók gimnáziumi évfolyamra történő felvétele során.

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei KÜLÖNBÖZETI-, OSZTÁLYOZÓ-, PÓTLÓ- ÉS JAVÍTÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK

1-4. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

A tanulók előzetes ismereteinek feltárása és mérése

Kommunikáció

Magyar nyelvvelés, szövegértés

Tanulási képességfejlesztés, könyv-, könyvtár és forrásközpont használat

Írás, íráshasználat - nyelv

2. évfolyam

A tanulók előzetes ismereteinek feltárása és mérése

Kommunikáció

Magyar nyelvvelés, szövegértés

Tanulási képességfejlesztés, könyv-, könyvtár és forrásközpont használat

Írás, íráshasználat - nyelv

3. évfolyam

A tanulók előzetes ismereteinek feltárása és mérése

Kommunikáció

Magyar nyelvvelés, szövegértés

Tanulási képességfejlesztés, könyv-, könyvtár és forrásközpont használat

Írás, íráshasználat - nyelv

4. évfolyam

A tanulók előzetes ismereteinek feltárása és mérése

Kommunikáció

Magyar nyelvvelés, szövegértés

Tanulási képességfejlesztés, könyv-, könyvtár és forrásközpont használat

Írás, íráshasználat - nyelv

Matematika

1. évfolyam

A tanulók előzetes tudásának a feltárása, mérése
Számfogalom a húszas, százas, ezres, tízezres számkörben
Műveletek értelmezése, műveletvégzés
Összefüggések szöveges feladatokban
Sorozatok, függvények
Geometria, mérés
Valószínűség-számítás, statisztika

2. évfolyam

A tanulók előzetes tudásának a feltárása, mérése
Számfogalom a húszas, százas, ezres, tízezres számkörben
Műveletek értelmezése, műveletvégzés
Összefüggések szöveges feladatokban
Sorozatok, függvények
Geometria, mérés
Valószínűség-számítás, statisztika

3. évfolyam

A tanulók előzetes tudásának a feltárása, mérése
Számfogalom a húszas, százas, ezres, tízezres számkörben
Műveletek értelmezése, műveletvégzés
Összefüggések szöveges feladatokban
Sorozatok, függvények
Geometria, mérés
Valószínűség-számítás, statisztika

4. évfolyam

A tanulók előzetes tudásának a feltárása, mérése
Számfogalom a húszas, százas, ezres, tízezres számkörben
Műveletek értelmezése, műveletvégzés
Összefüggések szöveges feladatokban
Sorozatok, függvények
Geometria, mérés
Valószínűség-számítás, statisztika

Etika

1. évfolyam

Éntudat - Önismeret
Család- Helyem a családban
Helyem az osztály közösségében
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet Helyem a társadalomban
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

2. évfolyam

Éntudat - Önismeret
Család - Helyem a családban
Helyem az osztály közösségében
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet - Helyem a társadalomban

A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

3. évfolyam

Éntudat - Önismeret
Család - Helyem a családban
Helyem az osztály közösségében
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet - Helyem a társadalomban
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

4. évfolyam

Éntudat - Önismeret
Család - Helyem a családban
Helyem az osztály közösségében
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet - Helyem a társadalomban
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

Élő idegen nyelv: angol/német nyelv

4. évfolyam

Beszédértés
Szóbeli interakció
Összefüggő beszéd
Olvasott szöveg értése
Íráskészség

Témák

Család, barátok: Én és a családom. Emberek bemutatásának megértése.
Otthon: Otthon, lakhely bemutatása. Közvetlen környezeti szituációk.
Szabadidő, hobbi: Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltés, szórakozás.
Sport: Alapsportágak; sportversenyek, sportközvetítések.
Utazás, pihenés: Egy nyaralás/utazás szófordulatainak megismerése. Személyes élményekhez kapcsolódó szövegek.
Az adott idegen nyelv országa, kultúrája.

Technika és tervezés

4. évfolyam

Anyagok a környezetünkben
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés
Közlekedés

Környezetismeret

4. évfolyam

Megfigyelés, mérés
Az élettelen környezet kölcsönhatásai
Tájékozódás az időben, térben
Hazánk, Magyarország
Életközösségek lakóhelyünk környezetében
Testünk, egészségünk

Ének-zene

1. évfolyam

Zeneművek
Zenei ismeretek

2. évfolyam

Zeneművek
Zenei ismeretek

3. évfolyam

Zeneművek
Zenei ismeretek

Vizuális kultúra

1. évfolyam

Kifejezés, képzőművészet - Valós és képzelt
Vizuális kommunikáció - Vizuális jelek a környezetünkben
Vizuális kommunikáció - Vizuális hatáskeltés

2. évfolyam

Médiahasználat Valós és virtuális információk
A média kifejezőeszközei - Kép, hang, cselekmény

3. évfolyam

Tárgy- és környezetkultúra - Környezetünk, környezettudatosság
Tárgy- és környezetkultúra - Valós és kitalált tárgyak

Digitális kultúra

3. évfolyam

A digitális világ körülöttünk
A digitális eszközök használata
Alkotás digitális eszközökkel

4. évfolyam

Információszerzés az e-Világban
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen
A robotika és a kódolás alapjai

5-8. évfolyam

Magyar nyelv

5. évfolyam

A kommunikáció alapjai

Helyesírás, nyelvhelyesség játékosan

Állandósult szókapcsolatok

A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek

Hangalak és jelentés

Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban

Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók

Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei

6. évfolyam

A kommunikáció alapjai

Helyesírás, nyelvhelyesség játékosan

Állandósult szókapcsolatok

A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek

Hangalak és jelentés

Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban

Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók

Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei

7. évfolyam

Kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése

Mondat a szövegben egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek, a szóösszetételek

A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, ritkább szóalkotási módok játékos feladatokkal

Könyvtárhasználat

Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban

Összetett mondat a szövegben

Nyelvtörténet, a nyelvrokonság kérdései - játékosan

8. évfolyam

Kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése

Mondat a szövegben egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek, a szóösszetételek

A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, ritkább szóalkotási módok játékos feladatokkal

Könyvtárhasználat

Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban

Összetett mondat a szövegben

Nyelvtörténet, a nyelvrokonság kérdései - játékosan

Irodalom

5. évfolyam

Család, otthon, nemzet kisepikai alkotások (mese, monda, mítosz) és lírai alkotások
Petőfi Sándor: János vitéz

Szülőföld, táj lírai és kisepikai alkotások

Prózai nagyepika ifjúsági regény - Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

Egy szabadon választott meseregény elemzése

6. évfolyam

Hősök az irodalomban

Arany János: Toldi

Szeretet, hazaszeretet, szerelem

Prózai nagyepika ifjúsági regény - Gárdonyi Géza: Egri csillagok

Szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény

7. évfolyam

Korok és portrék:

- Középkor
- Reneszánsz, humanizmus, reformáció
- Irodalmunk a 17–18. században
- Klasszicizmus és romantika

8. évfolyam

Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény feldolgozása

Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében:

- Líra a 20. század első felének magyar irodalmában
- Epika a 20. század első felének magyar irodalmában
- „Vérző Magyarország” Trianon a magyar irodalomban

Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében

- Líra a 20. század második felének magyar irodalmában
- Epika a 20. század második felének magyar irodalmában
- Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában

A 20. századi történelem az irodalomban (világháborúk, holokauszt, romaholokauszt, a kommunista diktatúra áldozatai, 1956)

Szórakoztató irodalom

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

5. évfolyam:

Petőfi Sándor: János vitéz

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

6. évfolyam:

Arany János: Toldi

Gárdonyi Géza: Egri csillagok

7. évfolyam:

Jókai Mór: A nagyenyedi két fűzfa

Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője vagy A két koldusdiák

Mikszáth Kálmán: A néhai bárány

8. évfolyam:

Móricz Zsigmond: Pillangó vagy a Légy jó mindhalálig

William Shakespeare: Szentivánéji álom vagy Romeo és Júlia vagy Molière: A képzelt beteg

Szabó Magda: Abigél

MEMORITEREK

5. évfolyam

Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék

Petőfi Sándor: János vitéz (részletek)

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem

6. évfolyam

Arany János: Rege a csodaszarvasról (részlet)

Arany János: Családi kör (részlet)

Arany János: A walesi bárdok (részlet)

Arany János: Toldi (részletek)

Kölcsey Ferenc: Himnusz (12. vsz.)

Vörösmarty Mihály: Szózat (12.-14. vsz.)

7. évfolyam

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez

Kölcsey Ferenc: Himnusz teljes szöveg

Kölcsey Ferenc: Huszt

Kölcsey Ferenc: Emléklapra

Vörösmarty Mihály: Szózat teljes szöveg

Petőfi Sándor: Nemzeti dal

Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem

Petőfi Sándor: Szeptember végén

8. évfolyam

Ady Endre: Őrizem a szemed (részlet)

Reményik Sándor: Templom és iskola (részlet)

József Attila: Születésnapomra (részlet); Mama

Radnóti Miklós: Nem tudhatom (részlet)

Kányádi Sándor: Két nyárfa (részlet)

Élő idegennyelv: angol nyelv, német nyelv

5. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Család: Én és a családom. Családtagok bemutatása. Napirend.

Otthon: Otthonom, lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak.

Étkezés: Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim.

Idő, időjárás: Az óraidő, a hét napjai, napszakok, évszakok és hónapok.

Öltözködés: Évszakok és ruhadarabok, kedvenc ruháim.

Sport: Testrészek és mozgás.

Iskola, barátok: Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain.

Szabadidő, szórakozás: Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem.

Utazás, pihenés: Vakáció, nyaralás. Közlekedési eszközök.

6. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Család: Én és a családom. Családtagok bemutatása. Napirend.

Otthon: Otthonom, lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak.

Étkezés: Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim.

Idő, időjárás: Az óraidő, a hét napjai, napszakok, évszakok és hónapok.

Öltözködés: Évszakok és ruhadarabok, kedvenc ruháim.

Sport: Testrészek és mozgás.

Iskola, barátok: Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain.

Szabadidő, szórakozás: Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem.

Utazás, pihenés: Vakáció, nyaralás. Közlekedési eszközök.

7. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Család: Én és a családom. Családtagok bemutatása, családfa. Családi események, közös programok. Családi ünnepek. Nagyszüleim világa.

Otthon: Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok a célnyelvi országban és a nagyvilágban. Otthontalanok.

Étkezés: Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim. Egészséges táplálkozás. Receptek, főzés, sütés, főzőműsorok. Étkezési szokások a célnyelvi kultúrában és a nagyvilágban.

Idő, időjárás: Az óra. Évszakok és hónapok. A hét napjai és a napszakok. Időjárás. Időjárási rekordok. Időjárási jelenségek. Természeti katasztrófák.

Öltözködés: Ruhadarabok. Kedvenc ruháim. Divat világa.

Sport: Testrészek és mozgás. Kedvenc sportom. Sportok, sportfelszerelések. Extrém sportok. Sportversenyek, olimpia.

Iskola, barátok

Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain. Osztálytársaim, barátaim. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban.

Szabadidő, szórakozás

Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Internet, interaktív játékok. Mozi, színház, zenehallgatás, kiállítások. Közös időtöltés barátokkal.

Természet, állatok: Kedvenc állataim. Kisállatok, felelős állattartás. Kontinensek, tájegységek. Hazánk és más országok, más kontinensek élővilága.

8. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Család: Én és a családom. Családtagok bemutatása, családfa. Családi események, közös programok. Családi ünnepek. Nagyszüleim világa.

Otthon: Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok a célnyelvi országban és a nagyvilágban. Otthontalanok.

Étkezés: Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim. Egészséges táplálkozás. Receptek, főzés, sütés, főzőműsorok. Étkezési szokások a célnyelvi kultúrában és a nagyvilágban.

Idő, időjárás: Az óra. Évszakok és hónapok. A hét napjai és a napszakok. Időjárás. Időjárási rekordok. Időjárási jelenségek. Természeti katasztrófák.

Öltözködés: Ruhadarabok. Kedvenc ruháim. Divat világa.

Sport: Testrészek és mozgás. Kedvenc sportom. Sportok, sportfelszerelések. Extrém sportok. Sportversenyek, olimpia.

Iskola, barátok

Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanáraink. Osztálytársaim, barátaim. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban.

Szabadidő, szórakozás

Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Internet, interaktív játékok. Mozi, színház, zenehallgatás, kiállítások. Közös időtöltés barátokkal.

Természet, állatok: Kedvenc állataim. Kisállatok, felelős állattartás. Kontinensek, tájegységek. Hazánk és más országok, más kontinensek élővilága.

Ünnepek és szokások: Az én ünnepeim. Ünnepek itthon és a nagyvilágban.

Város, bevásárlás: Városok, települések, falvak. Épületek, utcák. Tájékozódás, útbaigazítás. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Vásárlás. Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen. Híres városok és nevezetességeik.

Utazás, pihenés: Vakáció, nyaralás. Táborok, osztálykirándulás. Közlekedési eszközök. Utazás belföldön és külföldön.

Matematika

5. évfolyam

Halmazok

Matematikai logika, kombinatorika

Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

Alapműveletek természetes számokkal

Egész számok; alapműveletek egész számokkal

Közönséges törtek

Arányosság

Egyszerű szöveges feladatok

Sorozatok
Mérés és mértékegységek
Síkbeli alakzatok. Szerkesztések
Valószínűség-számítás

6. évfolyam

Halmazok
Matematikai logika, kombinatorika
Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
Alapműveletek természetes számokkal
Egész számok; alapműveletek egész számokkal
Tizedes törtek, racionális számok
Alapműveletek közösleges törtekkel
Alapműveletek tizedes törtekkel
Arányosság, százalékszámítás
Egyszerű szöveges feladatok
A függvény fogalmának előkészítése
Sorozatok
Mérés és mértékegységek
Síkbeli alakzatok
Transzformációk, szerkesztések
Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

7. évfolyam

Halmazok, számhalmazok
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
Arányosság, százalékszámítás
Szöveges feladatok
A függvény fogalmának előkészítése
Síkbeli alakzatok
Transzformációk, szerkesztések
Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

8. évfolyam

Halmazok, számhalmazok
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
Arányosság, százalékszámítás
Szöveges feladatok
A függvény fogalmának előkészítése
Síkbeli alakzatok
Transzformációk, szerkesztések
Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

Történelem

5. évfolyam

Személyes történelem
Fejezetek az ókor történetéből
A kereszténység
A középkor világa
Képek és portrék az Árpád-kor történetéből

6. évfolyam

Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából
Új látóhatárok
Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből
Élet a kora újkori Magyarországon
Forradalmak kora
A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora

7. évfolyam

A modern kor születése
A dualizmus kora: felzárkózás Európához
Az első világháború és következményei
Totális diktatúrák
A Horthy-korszak
A második világháború
A megosztott világ
Magyarország szovjetizálása

8. évfolyam

A forradalomtól az ezredfordulóig
Együttélés a Kárpát-medencében
Népesedés és társadalom
A demokratikus állam
Régiók története
Mérlegen a magyar történelem

Állampolgári ismeretek

8. évfolyam

Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmodell
A család gazdálkodása és pénzügyei
Településünk, lakóhelyünk megismerése
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban
Mindennapi ügyintézés
A fogyasztóvédelem alapjai
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás

Hon-és népismeret

7. évfolyam

Az én világom
Találkozás a múlttal
Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink

Etika

5. évfolyam

Éntudat - Önismeret

Család - Helyem a családban

Társas tudatosság és társas kapcsolatok - Helyem a társas-lelkületi közösségekben

A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet - helyem a társadalomban

A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő

Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére

6. évfolyam

Éntudat - Önismeret

Család - Helyem a családban

Társas tudatosság és társas kapcsolatok - Helyem a társas-lelkületi közösségekben

A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet - helyem a társadalomban

A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő

Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére

7. évfolyam

Éntudat - Önismeret

Család - Helyem a családban

Társas tudatosság és társas kapcsolatok - Helyem a társas-lelkületi közösségekben

A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet - helyem a társadalomban

8. évfolyam

Éntudat - Önismeret

A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő

Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére

Természettudomány

5. évfolyam

Anyagok és tulajdonságaik

Mérések, mértékegységek, mérőeszközök

Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás

Tájékozódás az időben

Alapvető térképészeti ismeretek

Topográfiai alapismeretek

Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek

6. évfolyam

A növények testfelépítése

Az állatok testfelépítése

Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái

A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái

Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái

Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség

Az energia

A Föld külső és belső erői, folyamatai. Alapvető légköri jelenségek és folyamatok

Fizika

7. évfolyam

Bevezetés a fizikába
Az energia
Mozgás közlekedés és sportolás közben
Lendület és egyensúly

8. évfolyam

Víz, levegő és szilárd anyagok a háztartásban és a környezetünkben
Elektromosság a háztartásban
Világítás, fény, optikai eszközök
Hullámok
Környezetünk globális problémái
Égi jelenségek megfigyelése és magyarázata

Kémia

7. évfolyam

A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig
Az anyagi halmazok
Atomok, molekulák és ionok
Kémiai reakciók

8. évfolyam

Kémia a természetben
Kémia a mindennapokban

Földrajz

7. évfolyam

Tájékozódás a földrajzi térben
Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza
Magyarország földrajza
A Kárpát-medence térsége
Európa földrajza

8. évfolyam

Az Európán kívüli kontinensek földrajza
A földrajzi övezetesség rendszere
Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa

Biológia

7. évfolyam

A biológia tudományának céljai és vizsgálati módszerei
Az élet kialakulása és szerveződése. Az élet formái, működése és fejlődése
A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései
Életközösségek vizsgálata

8. évfolyam

Az élővilág és az ember kapcsolata
A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései
Az emberi szervezet felépítése, működése
Életmód és egészség

Művészetek

5. évfolyam

Vizuális művészeti jelenségek - Alkotások, stílusok

Vizuális művészeti jelenségek - Személyes vizuális tapasztalat és reflexió

Médiumok sajátosságai- Médiumok jellemző kifejezőeszközei

Tér és időbeli viszonyok - Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei

6. évfolyam

Vizuális információ és befolyásolás - Kép és szöveg üzenete

Környezet: Technológia és hagyomány - Hagyomány, design, divat

Környezet: Technológia és hagyomány - Tárgyak, terek, funkció

7. évfolyam

Vizuális művészeti jelenségek - Alkotások, stílusok

Vizuális művészeti jelenségek - Személyes vizuális tapasztalat és reflexió

Médiumok sajátosságai - Médiumok jellemző kifejezőeszközei

8. évfolyam

Időbeli és térbeli viszonyok - Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei

Vizuális információ és befolyásolás - Kép és szöveg üzenete

Környezet: Technológia és hagyomány - Hagyomány, design, divat

Környezet: Technológia és hagyomány - Tárgyak, terek, funkció

Dráma és színház

8. évfolyam

Szabályjátékok, népi játékok

Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével)

Rögtönzés

Saját történetek feldolgozása

Műalkotások feldolgozása

Dramaturgiai alapfogalmak

A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)

Színházi műfajok, stílusok

Digitális kultúra

5. évfolyam

Algoritmizálás és blokkprogramozás

Online kommunikáció

6. évfolyam

Robotika

Szövegszerkesztés

7. évfolyam

Bemutatókészítés

Multimédiás elemek készítése

8. évfolyam

Táblázatkezelés

Az információs társadalom, e-Világ

A digitális eszközök használata

Technika és tervezés

5. évfolyam

Település - a település kialakulása, településtípusok

Építészet - forma és funkció, anyagok és szerkezetek

Köztterek, közösségi terek, középületek

Lakás, lakókörnyezet - funkciók, berendezések

Lakás karbantartása a legfontosabb állagmegóvási, karbantartási munkák

6. évfolyam

A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások

Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet

Lakás, lakókörnyezet a lakás jellemzői, lakástípusok, funkciók, helyiségek

Az egészséges település

Közlekedés, közlekedés egykor és ma

Közlekedés, közlekedési rendszerek

7. évfolyam

Ősz a zöldségesben és a gyümölcsösben

Élet a talpunk alatt

Zöldségnövények termesztése

Gyógynövénytermesztés és szántóföldi kultúrák

A talaj gondozása, javítása

Növényvédelem a biokertben

GIMNÁZIUMI ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

9. évfolyam

MAGYAR NYELV

Az írásbeli és szóbeli szövegértés és a szövegalkotás fejlesztése.

Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció

A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek

IRODALOM

Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom

Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia

A görög irodalom

A római irodalom

A Biblia, mint kulturális kód

A középkor irodalom

Reneszánsz irodalma

Barokk és a rokokó irodalma

10. évfolyam

MAGYAR NYELV

Az írásbeli és szóbeli szövegértés és a szövegalkotás

A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás

A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás

IRODALOM

A felvilágosodás irodalma

A romantika irodalma

A magyar romantika irodalma

A felvilágosodás irodalma:

- Az európai felvilágosodás: epika; színház- és drámatörténet; líra
- A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus: epika, színház- és drámatörténet; líra

A romantika irodalma

- Az angolszász, orosz, lengyel, francia, német romantika

A magyar romantika irodalma

- Vörösmarty Mihály
- Petőfi Sándor
- Jókai Mór
- tudományos élet a romantika korában

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Molière: A fősvény vagy Tartuffe

Katona József: Bánk bán

Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde

Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)

Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)

Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez

Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)

Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)

Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)

Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)

Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)

Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)

Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)

Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)

Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy óceán

Petőfi Sándor: Fa lesznek, ha

Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

11. évfolyam

MAGYAR NYELV

Az írásbeli és szóbeli szövegértés

Retorika- a beszéd fajták, a beszéd felépítése, az érvelés

Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv

Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok. Szótárhasználat

IRODALOM

A klasszikus modernség irodalma:

- A magyar irodalom a XX. században
- Az orosz irodalom
- A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai
- Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában
- Színház- és drámatörténet
- Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából

A magyar irodalom a XX. században – Portrék a XX. század magyar irodalmából

- Ady Endre
- Babits Mihály
- Kosztolányi Dezső
- Móricz Zsigmond
- Wass Albert
- Juhász Gyula
- Tóth Árpád
- Karinthy Frigyes

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy
Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy
A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma
Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája
Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia

MEMORITEREK

Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)

12. évfolyam

MAGYAR NYELV

Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvm emlékek
A nyelv rétegződése, nyelvjáráások, nyelvi tervezés, nyelvi norma

IRODALOM

A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma:

- Avantgárd mozgalmak
- A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai
- A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai
- Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései
- A posztmodern világirodalom

A magyar irodalom a XX. században:

Életművek a XX. század magyar irodalom

- modernista irodalom – a Nyugat alkotói
- erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalom
- a „Fényes szellők nemzedékének” irodalma
- az „Újhold” alkotói
- szociográfia alkotóinak munkái
- magyar posztmodern irodalom
- színház- és drámatörténet

A XX. századi történelem az irodalomban: Trianon; világháborúk; holokauszt; kommunista diktatúra; 1956

Kortárs magyar irodalom

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája; Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia; Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet!; Örkény István: Tóték; Szabó Magda: Az ajtó.

MEMORITEREK

Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én; Kocsi-út az éjszakában; Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet), Jónás imája; Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet); József Attila: Reménytelenül (Lassan, tűnődve) (részlet); Óda (részlet); Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén; Reményik Sándor: Halotti vers a hulló leveleknek (részlet); Radnóti Miklós: Hetedik ecloga (részlet); Áprily Lajos: Március (részlet); Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet

Élő idegen nyelv: angol nyelv, német nyelv

Az I. idegennyelv és a II. idegennyelv követelményei **tartalmilag megegyeznek**, de a tananyag számonkérése **mélységében** – az óraszám eltérése miatt – eltérőek.

9. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Témák:

Személyes vonatkozások, család: A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.

Ember és társadalom: Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat.

Környezetünk: Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.

Az iskola: Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.

10. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Témák

A munka világa: Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.

Életmód: Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban.

Szabadidő, művelődés, szórakozás: Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.

Utazás, turizmus: A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.

Tudomány és technika: Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.

Gazdaság és pénzügyek: Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.

11. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Témák

Személyes vonatkozások, család: A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.

Ember és társadalom: Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek és a nemzetek/kultúrák között (tolerancia, pl. fogyatékkal élők). Konfliktusok és kezeléseik. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.

Környezetünk: Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan. Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért? Kultúránk alappilléreinek és főbb történelmi eseményeinek ismerete idegen nyelven.

Az iskola: Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet és a digitális eszközök szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.

A munka világa:

Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.

12. évfolyam

Beszédértés

Szóbeli interakció

Összefüggő beszéd

Olvasott szöveg értése

Íráskészség

Témák

Életmód: Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog).

Szabadidő, művelődés, szórakozás: Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet, okostelefonok. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.

Utazás, turizmus: A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.

Tudomány és technika: Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.

Gazdaság és pénzügyek: Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.

Matematika

9. évfolyam

Rendszerezés, ismétlés

Halmazok

Matematikai logika

Kombinatorika, gráfok

Számhalmazok, műveletek

Hatvány, gyök

Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

Arányosság, százalékszámítás

Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

10. évfolyam

Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Geometriai alapismeretek

Háromszögek

Négyszögek, sokszögek

A kör és részei

Transzformációk, szerkesztések

Leíró statisztika

Valószínűség-számítás

11. évfolyam

Halmazok, matematikai logika

Kombinatorika, gráfok

Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése

Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Exponenciális folyamatok vizsgálata

Trigonometria

Koordinátageometria
Leíró statisztika

12. évfolyam

Sorozatok
Térgeometria
Valószínűség-számítás
Rendszerező összefoglalás

Történelem

9. évfolyam

Civilizáció és államszervezet az ókorban
Vallások az ókorban
Hódító birodalmak
A középkori Európa
A magyar nép eredete és az Árpád-kor
A középkori Magyar Királyság fénykora
A kora újkor

10. évfolyam

A török hódoltság kora Magyarországon
A felvilágosodás kora
Magyarország a 18. században
Új eszmék és az iparosodás kora
A reformkor
A forradalom és szabadságharc

11. évfolyam

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése
A dualizmus kori Magyarország
A nagy háború
Az átalakulás évei
A két világháború között
A Horthy-korszak
A második világháború
A két világrendszer szembenállása

12. évfolyam

Az 1956-os forradalom és szabadságharc
A kádári diktatúra
A kétpólusú világ és felbomlása
A rendszerváltoztatás folyamata
A világ a 21. században
Magyarország a 21. században
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

Állampolgári ismeretek

12. évfolyam

A család, a családi szocializáció
A család gazdálkodása és pénzügyei
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
A magyar állam intézményei; az államgazdasági szerepvállalása

A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
Bankrendszer, hitelfelvétel
Vállalkozás és vállalat

Biológia

9. évfolyam

A biológia tudománya
Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei
A sejt és a genom szerveződése és működése
Sejtek és szövetek
Élet és energia
Az élet eredete és feltételei
A változékonyság molekuláris alapjai
Egyedszintű öröklődés
A biológiai evolúció

10. évfolyam

Az emberi szervezet felépítése és működése
Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai
A viselkedés biológiai alapjai, a lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése
Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás
Az élőhelyek jellemzői, alkalmazkodás, az életközösségek biológiai sokfélesége
A Föld és a Kárpát-medence értékei
Ember és bioszféra – fenntarthatóság

Fizika

9. évfolyam

Egyszerű mozgások
Ismétlődő mozgások
A közlekedés és sportolás fizikája
Az energia
A melegítés és hűtés következményei
Víz és levegő a környezetünkben
Gépek

10. évfolyam

Szikrák, villámok
Elektromosság a környezetünkben
Generátorok és motorok
A hullámok szerepe a kommunikációban
Képek és látás
Az atomok és a fény
Környezetünk épségének megőrzése
A Világegyetem megismerése

Kémia

9. évfolyam

Az anyagok szerkezete és tulajdonságai
Kémiai átalakulások
Elemek és szerves vegyületeik

10. évfolyam

A szén egyszerű szerves vegyületei
Az életműködések kémiai alapjai
Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban
Környezeti kémia és környezetvédelem

Földrajz

9. évfolyam

Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
A kőzetburok
A légkör
A vízburok
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században

10. évfolyam

A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő

Természettudomány

11. évfolyam

A természet megismerése
Az ember környezetformáló tevékenysége
Nyersanyagok, energiaforrások
Változó éghajlat
Az élővilág sokszínűsége
Környezet és egészség
Kozmikus környezetünk
Jövőképek

11. évfolyam / Biológia

11. évfolyam

A mi bolygónk: Az élet története
A mi bolygónk: Földi édenkertek
Alkalmazkodás a változó környezethez
Velünk élő élővilág
Testünk az időben
Utak az egészséghez
Szenvedélyeink nyomában
Ételek, élelmiszerek, táplálkozás
Az egészséges környezet
Genetikai örökségünk
Biológia és jövő

11. évfolyam / Fizika

Mindennapi természeti jelenségek, melyek a hírekben szerepelnek
Eszközök, melyek a jelenben és a közeli jövőben megváltoztatják életünket
Fantázia és valóság: Földünk és a Világűr, ahogy a fantasztikus filmekben megjelenik
A kommunikáció fizikája
A modern kor emberének nagy vállalkozásai a fizika területén

A józan ész és a fizika: Tudományos eredmények megjelenése a hírforrásainkban, környezetünkben

Ahogy a fizika a múltat alakította

11. évfolyam / Kémia

Kémia mindenhol

Különleges és veszélyes anyagok

Kémiai mítoszok nyomában

Utazás a Nobel-díj körül

Az egyetlen járható út: a fenntarthatóság

11. évfolyam / Földrajz

Energia és nyersanyag – a gazdaság meghatározó elemei – változó igények, átalakuló fogyasztás, erősödő környezeti szemlélet

Az élelmiszer-termelés és -fogyasztás környezeti vonatkozásai

Demográfiai válsághelyzetek és következményei

Szolgáltatások a 21. században – közlekedés, turizmus, internet és a hálózatosodás – dilemmák, ellentmondások, környezeti következmények

Az éghajlatváltozás kérdései

A víz, mint erőforrás – a vízellátás és gazdasági hasznosítás földrajzi vonatkozásai

Hulladéktermelés és –felhasználás

A természeti katasztrófák és a globális kihívások kapcsolata

A környezeti hatások következményei – Élhető marad-e a Föld?

Művészetek

11. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj

Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet

12. évfolyam

A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás

Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség

Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás

Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

Dráma és színház

12. évfolyam

Szabályjátékok

Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)

Rögtönzés

Saját történetek feldolgozása

Műalkotások feldolgozása

Dramaturgiai ismeretek

A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)

Dráma- és színháztörténet

Dráma- és színházelmélet

Kortárs dráma és színház

Színházi tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)

Színházi előadás feldolgozása

Digitális kultúra

9. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek
Szövegszerkesztés

10. évfolyam

Számítógépes grafika
Multimédiás dokumentumok készítése
Online kommunikáció
Publikálás ismerete a világhálón
Táblázatkezelés

11. évfolyam

Adatbázis-kezelés
A digitális eszközök használata

2.11. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításának iskolai terve

Minden tanév kezdetén balesetvédelmi és elsősegély nyújtási ismeretekkel kezdenek tanulóink, és tanáraink. Nem tanköteles korú tanulók révén már élettapasztalatból rendelkeznek ezen ismeretek alapjaival, de mindig kell fejlesztenünk, esetleg a változásoknak megfelelően módosítani tudásaikat.

Ismerkedjenek meg tanulóink a jogaikkal, kötelezettségeikkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni,
- osztályfőnöki órának legyen tartalma az elsősegély nyújtási alapismeretekkel kapcsolatos teendő.

2.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanulók felvételéről, átvételéről a jogszabályi előírásoknak megfelelően az iskola igazgatóje dönt. Az osztályba, csoportba sorolásnál a tanuló idegennyelv választását vesszük figyelembe, szem előtt tartva a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

Másik középiskolából való átvétel feltételei:

- igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelme,
- amennyiben azt a fogadó osztály létszáma lehetővé teszi.

Más intézmény azonos típusú képzési formáiból különbözeti vagy osztályozó vizsga nélkül léphet át a tanuló, ha az általa tanult tárgyak évfolyamonkénti elosztása és óraszám a két intézményben maximum 20 % eltéréssel megegyezik.

Minden egyéb esetben előzetes egyeztetés során kell megvizsgálni azt, mely tárgyakból kell különbözeti vagy osztályozó vizsgát tennie az átlépni kívánó tanulónak. Az összehasonlítás alapja a tanult tárgyak óraszám, illetve évfolyamonkénti elosztása lehet. Az átlépésről minden esetben az igazgató dönt mérlegelve az osztálylétszámot, a tanult tantárgyakat, azok eredményeit. Az átlépéshez szükséges különbözeti vagy osztályozó vizsga kiírása (időpont, tantárgyak, tartalmak) is az igazgató feladata, de ezt a hatáskörét átadhatja helyettesének.

Intézményen belül is van lehetőség munkarendek közötti átlépésre, erre a fenti szabályok egyaránt érvényesek.

2.13. A felvételi eljárás különös szabályai

A gimnáziumi képzés esti munkarend szerint; az általános iskolai képzés esti munkarend szerint felnőttoktatás keretében valósul meg.

Olyan ismereteket és képességeket nyújt, amelyek magukban foglalják az általános műveltség általános iskolai, középiskolai követelményeit, figyelembe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi tanulmányait egyaránt.

A felnőttoktatást a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet XIV. fejezetének 55. részében található 143. paragrafus alapján szervezzük.

Ennek szabályai:

- A képzés indítását legalább harminc nappal megelőzően a képzés indításának tényét helyben nyilvánosságra kell hozni.
- A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézménybe történő beiratkozáshoz be kell mutatni a jelentkező nevére kiállított személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.
- A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény vezetője a jelentkezőt kérelmére felveszi az intézménybe.
- A felnőttoktatásban a tanuló esti munkarend szerint megszervezett oktatásban, az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon.
- A tanuló tudását a helyi tantervben meghatározott formában kell értékelni.
- A tanítási órákat délután szervezzük meg.
- A tanítási év megkezdésekor írásban kell tájékoztatni a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az intézménybe felvételt nyert, hogy az adott évfolyam adott félévében adott osztályában hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire is.
- A tanítási év során minden tanulóval kapcsolatos ügyvitelről, döntésről, határozatról a tanulót tájékoztatni kell.

- Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya.

A belépés feltétele

- A beiratkozásra előre meghatározott időpontban kerül sor (június, augusztus), ill. egyéni kérelem alapján igazgatói elbírálás hatálya alatt a tanév folyamán bármikor.
- A tanulónak felvételi kérelmet, jelentkezési lapot kell benyújtania az Intézmény számára, amely kérelemről az Igazgató határozatot hoz. E határozatról a tanulót írásban tájékoztatja.
- Amennyiben a felvételi kérelem elutasításra kerül, a tanuló jogorvoslati kérelemmel, fellebbezés benyújtásával fordulhat Fenntartóhoz.
- Más iskolából átjelentkező tanulóknak az adott évfolyam képzési sajátosságaihoz kell igazodnia. Amennyiben a tantárgyak és óraszámok tekintetében eltérés mutatkozik, akkor a tanulónak különbözeti és/vagy osztályozó vizsgát kell tennie az iskola Pedagógiai programjában foglalt tanulmányi szabályzat alapján. A különbözeti és/vagy osztályozóvizsga időpontját az igazgató határozza meg.
- A vizsgák egyidejű előírása mellett az igazgató engedélyezi a tanuló számára az adott évfolyamon a tanulmányokba történő becsatlakozást.

Előző tanulmányok beszámítása

Általános iskola:

A tanuló a végzettségét igazoló bizonyítvány; törzslapkivonat, vagy más hivatalos dokumentum alapján vehető fel a megfelelő évfolyamba.

Gimnázium:

- A 8. általános iskolai végzettségű tanuló a gimnáziumi évfolyam 9. évfolyamára vehető fel.
- Akinek sikeresen befejezett 9. gimnáziumi vagy szakgimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 10. évfolyamára vehető fel.
- Amely tanulónak sikeresen befejezett 10. évfolyamról van gimnáziumi vagy szakgimnáziumi bizonyítványa, az a gimnázium 11. évfolyamába vehető fel.
- Akinek sikeresen lezárt 11. gimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 12. évfolyamára vehető fel.
- Akinek az Nkt. 2020. évi módosítását megelőző sikeresen befejezett 11. szakgimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 11. évfolyamára vehető fel.
- Akinek nincs befejezett 12. gimnáziumi vagy az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző szakgimnáziumi évfolyama, de valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, az a tanuló kérheti korábbi tanulmányi eredménye beszámítását, és egyúttal felmentését a tanítási órák látogatása alól az adott tantárgyból. Azon tantárgyi órákon azonban köteles részt venni, melyből nincs érettségi eredménye. Erről igazgatói hatáskörben szünetlik döntés.

- Aki az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző szakmunkás-bizonyítvánnyal vagy szakiskolai bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy a szakiskolai képzési struktúrában befejezett utolsó évfolyam birtokában van, de nem kezdte meg, vagy félbehagyta a szakmunkás vizsgát, azt a gimnáziumi képzés 10. évfolyamába vesszük fel. Amennyiben azonban szükséges, az igazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- Azt a tanulót, akinek az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző befejezett 9. és 10. évfolyamról van szakiskolai bizonyítványa, az a tanuló 10. gimnáziumi évfolyamba vehető fel. Amennyiben azonban szükséges, az igazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően megkezdett szakgimnáziumi tanulmányok 9. évfolyamát befejezett tanuló a gimnázium 10. évfolyamára vehető fel. Amennyiben azonban szükséges, az igazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően megkezdett szakgimnáziumi tanulmányok 10–11. évfolyamát befejezett tanuló a gimnázium 11. évfolyamára vehető fel. Amennyiben azonban szükséges, az igazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően szakiskolai tanulmányokat megkezdett és/vagy befejezett tanuló gimnáziumi tanulmányokat egyedi döntésen alapulva kezdhet meg, figyelembe véve a tantárgyi struktúrát és tantárgyi óraszámot, valamint mérlegelve a szakértői véleményben a foglaltakat. Erről döntést az igazgató hoz, meghatározva az adott évfolyamra történő felvétel feltételeit.

A tanulók felvételénél beszámítható tantárgyak:

- A Művészetek tárgyhoz beszámítható a Rajz és vizuális kultúra, a Művészeti ismeretek, a Rajz és műalkotások elemzése, a Tánc és dráma, Ének-zene; Mozgóképkultúra és médiismeret megnevezésű tárgy; illetve minden olyan 2012. évi NAT előtti tantárgy/tantárgyak, amelyek lefedik/részei a művészeti ismeretek követelményeit;
- Emberismeret és etika tárgyhoz beszámítható minden olyan tantárgy, amely megjelölésében, tartalmában illeszkedik a kerettantervben megfogalmazott követelményekhez;
- A gimnáziumban, szakgimnáziumban tanult természetismeret/természettudomány tárgy komplexitása révén lefedi a gimnáziumi felnőttoktatás 9-10-11. évfolyamán a kémia, biológia, fizika, földrajz tantárgyakat.

A tanulóknak minden esetben be kell mutatni a végzettségét igazoló bizonyítvány (törzslapki vonat, vagy más hivatalos dokumentum), s ez alapján vehető fel a megfelelő évfolyamba.

Egyéni kérelem alapján a jogszabályban foglaltak szerint a tanulónak lehetősége van arra, hogy osztályozó vizsga keretében teljesítse egy tanév alatt egy vagy több évfolyam követelményeit. Ennek elbírálása intézményvezetői hatáskörben egyéni kérelem alapján történik.

Aki az osztályozóvizsgán az adott évfolyam követelményeit nem teljesíti, a tanévet megismételheti. Javítóvizsgára bocsátható az, aki legfeljebb három tárgyból tett sikertelen osztályozóvizsgát.

2.14. A folyamatos továbbhaladás feltételei

Intézményen belül biztosított az alapfokú tanulmányokat folytató és azt sikeresen befejező tanulók számára a következő tanévtől a gimnázium 9. évfolyamán történő továbbhaladás, amennyiben írásban nem kérte a tanulói jogviszonyának megszüntetését.

A folyamatos továbbhaladás feltétele:

- az általános iskolai tanulmányok – kifejezetten a 8. évfolyam teljesítésére vonatkozóan,
- intézményünk bármely telephelyén történő teljesítése, így fennálló tanulói jogviszony,
- az általános iskolai tanulmányok 8. évfolyama követelményeinek sikeres teljesítése.

Az adott tanévben az aktív telephelyek közül választhat a tanuló, amennyiben azon a telephelyen indul 9. évfolyam. Amennyiben nem, az esetben a lakó és/vagy munkahelyéhez legközelebbi telephely felajánlása történik számára. Ebben az igazgató jár el.

A 8. évfolyam eredményes befejezését követően a bizonyítványba az alábbi – a mindenkori rendelkezéseknek megfelelő – bejegyzés kerül: „*A nevelőtestület határozata: iskolai tanulmányait befejezte, tanulmányait a kilencedik évfolyamon folytathatja.*”

2.15. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a tananyag helyi tantervben előírt követelményeit legalább elégséges szinten teljesítette, illetve ha az év végi osztályozó vizsgán az előírt tanulmányi követelményeknek sikeresen eleget tett.
- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- Ha a tanuló a tanév végén két vagy három tantárgyból kap elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónap 15. napjától 31. napjáig terjedő időszakban javító vizsgát tehet.
- A javító vizsga időpontját az igazgató határozza meg.
- Ha mindhárom tárgyból legalább elégségesre javít, akkor magasabb évfolyamba léphet.
- A tanuló az iskola intézményvezetőjének engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

2.16. Alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Intézményünkben a felnőttoktatási keretekre figyelemmel, a sajátos pedagógiai módszerek közül a szaktanár egyéni döntése alapján az egyes tantárgyak és anyagrészekhez illeszkedő, az egyénre szabott, aktív tanulást támogató, módszertani elemek alkalmazása történik a tanórák keretében, vagy a tanuló otthoni felkészülése során. Így projekt-, a drámapedagógiai- és a kooperatív módszertani elemek alkalmazása kerül bevonásra.

2.17. A hiányzások kezelésének rendje

A tanulók hiányzásának részletes igazolási módjait az intézmény házirendje tartalmazza.

- Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható,
- A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a törvényben meghatározott értesítési kötelezettségének.
- Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.

A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt.

Az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatni kell a felnőttoktatásban részt vevő tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola, valamint a hiányzás jogkövetkezményeiről.

Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását.

Az osztályfőnök félévente összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy mely tanulónak szűnt meg a tanulói jogviszonya.

3. HELYI TANTERV

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

Alaptevékenységeinknek megfelelően tanterveket az alábbiak szerint határozza meg és alkalmazza intézményünk. A gimnáziumi, általános iskolai felnőttoktatás képzéseinél a NAT és a Kerettantervi ajánlások figyelembevételével határozzuk meg a helyi tantervben az egyes tantárgyak ismeretanyagát.

Óratervek:

- az esti képzés óraszámát felzárkóztató képzésben (általános iskola 5-8. osztály) és gimnáziumban minimum 50%-a nappalinak.

A tanév a mindenkor hatályos tanév rendjét leíró rendeletnek megfelelő időpontban kezdődik és fejeződik be.

A köznevelési törvény a felnőttoktatást a tanuló elfoglaltságához igazodó iskolai nevelésként és oktatásként határozza meg, amelyen azok vehetnek részt, akik:

- már nem tanköteles korúak,
- a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem tudnak, vagy nem akarnak részt venni,
- olyan munkahelyi, családi, szociális körülményeik vannak, hogy a hagyományos módon nem tudnak eljutni az érettségi vizsgáig.

Iskolánkban a gimnáziumi és általános iskolai nevelés-oktatás kizárólag felnőttoktatási formában történik.

Célunk, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők befejezhessék általános iskolai tanulmányaikat és szakmai, vagy érettségire felkészítő képzésben tudjanak részt venni. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők, vagy az Országos Képzési Jegyzékben szereplő bármely szakmában szerzett szakmai végzettséggel rendelkezők számára iskolarendszerű képzés keretében általános műveltséget nyújtunk, felkészítve az érettségi vizsgára.

Felnőttoktatásunk jellemzői:

- A felnőttek oktatását lehetőség szerint a tanulók elfoglaltságához igazodva, a lehető leg rugalmasabb formában szervezzük meg.
- A tartalmi követelmények azonosak a nappali tagozaton tanulók számára felállított követelményekkel, összhangban a Nemzeti Alaptantervben és a választott felnőttoktatási kerettantervben meghatározottakkal.
- A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.
- A felnőttoktatásban is kötelező a kerettantervben szereplő tantárgyak oktatása.
- Az általános iskolai és a gimnáziumi évfolyamokon a tanítás a délutáni-esti órákban történik, a hét változó napjain.

A tanulók a 8. osztály sikeres elvégzése után befejezik általános iskolai tanulmányaikat, a 12. évfolyam sikeres elvégzése után érettségi vizsgát tehetnek. Az így megszerzett érettségi bizonyítvány hozzásegíti a dolgozót szakmája magasabb szinten való ellátásához, újabb szakma megszerzéséhez, illetve felsőfokú tanulmányok folytatásához.

A választott kerettanterv 2022/2023-as tanévtől felmenő rendszerben:

Az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően az Oktatási Hivatal honlapján megjelent – A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók keretében – Kerettantervek az iskolarendszerű felnőttoktatás 1-12. évfolyamára:

- Kerettanterv az 1-4. évfolyam számára
- Kerettanterv az 5-8. évfolyam számára
- Kerettanterv a 9-12. évfolyam számára

3.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

3.2.1. A szabadon tervezhető óraszám felhasználása

A 2020/2021. tanévtől érvényes 2020. NAT-hoz igazodva, nincs szabadon adható óraszám.

3.2.2. Helyi tanterv tantárgyi rendszere és óraszámai

Általános iskola 1-4. évfolyam számára – esti munkarendben

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Tantárgyak	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	3
Matematika	4	4	4	2,5
Etika	1	1	1	1
Idegen nyelv: angol/német	–	–	–	2
Technika és tervezés	–	–	–	0,5
Osztályközösség-építés	1	1	1	1
Környezetismeret	–	–	–	1
Ének-zene	0,5	0,5	0,5	–
Vizuális kultúra	0,5	0,5	0,5	–
Digitális kultúra	–	–	1	1
Összes óraszám:	11	11	12	12

Általános iskola 5-8. évfolyama számára – esti munkarendben

Évfolyam	5.	6.	7.	8.
Tantárgyak	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	3	3	2	2
Matematika	3	3	2	2
Történelem	1	1	1,5	2
Állampolgári ismeretek	–	–	–	0,5
Etika	1	1	1	0,5
Technika és tervezés	0,5	0,5	0,5	–
Természettudomány	1	1	–	–
Kémia	–	–	1	0,5
Fizika	–	–	0,5	1
Földrajz	–	–	1	0,5
Biológia	–	–	0,5	1
Idegen nyelv: angol/német	2	2	2	2
Művészetek	0,5	0,5	0,5	0,5
Digitális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	–	–	1	–
Dráma és színház	–	–	–	1
Osztályközösség-építés	1	1	0,5	0,5
Összes óraszám:	14	14	15	15

Gimnázium: 9-12. évfolyam – esti munkarendben

Évfolyam	9.	10.	11.	12.				
Tantárgyak	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám				
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3				
Matematika	3	3	3	3				
Történelem	2	2	2	2				
Állampolgári ismeretek	–	–	–	1				
Kémia	1	1	–	–				
Fizika	1	1	–	–				
Földrajz	1	1	–	–				
Biológia	1	1	–	–				
Természettudomány*								
Kémia*								
Fizika*					–	–	2	–
Földrajz*								
Biológia*								
I. Idegen nyelv (angol/német)	2	2	3	3				
II. Idegen nyelv (angol/német)	1	1	2	2				
Művészetek	–	–	0,5	1				
Digitális kultúra	1	1	0,5	–				
Dráma és színház	–	–	–	1				
Osztályközösség-építés	1	1	1	1				
Összes óraszám:	17	17	17	17				

*A 2020-as NAT szerint kiadott kerettantervben foglaltak alapján az iskola választhat, hogy a 11. évfolyamon szaktárgyi programok (biológia, fizika, földrajz és kémia) egyike vagy integrált természettudományos program keretében tesz eleget a mindennapokban megjelenő természettudományos kérdések és problémák feldolgozásának. Intézményünk lehetőséget biztosít a szaktárgyi program egyikének vagy az integrált program oktatására is, mely az adott tanév tervezésekor kerül eldöntésre. Telephelyeken eltérően is szervezhető.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép) használnak, amelyek rajta vannak az Emberi Erőforrások Minisztériuma hivatalos tankönyv- és taneszközjegyzékén.

A felnőttoktatásban, a tanítás-tanulás folyamatában a szervezés alapja a tanterv és nem a tankönyv. Ha a választott tankönyvben ehhez nem áll rendelkezésre alkalmas tananyag, ismeret, ezt a tanárnak kell pótolnia. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a tanár határozza meg az iskola helyi tanterve alapján. Fontos szempont, hogy a könyv a tananyag követelményein kívül, a diákok igényeinek is megfeleljen. A legkorszerűbb ismeretekkel rendelkezzen, és természetesen a beszerzése valamennyi diák számára elérhető legyen.

A tankönyvválasztás elvei:

- a tankönyv és segédlet feleljen meg a helyi tanterv, a vizsga követelményeinek,
- felmenő rendszerben készüljenek,
- legyen összhang a tankönyvek, tanári kézikönyvek és kiegészítő anyagok között,
- korszerű szemléletű, világnézetileg semleges, jól tanulható és tanítható legyen (fogalmazása érthető, a fogalmak magyarázata világos és pontos, a felépítés, az összefüggések bemutatása logikus),
- tartós legyen,
- a nyilvánvalóan szükséges tankönyveken és segédleteken túl egyéb eszköz beszerzése csak akkor lehetséges, ha feltétlenül szükséges, illetve megkönnyíti a tanulók vizsgákra történő felkészülését.

A tanulók otthoni, önálló tanulását a következő eszközökkel tudják támogatni tanáraink:

- saját jegyzet készítésével, elektronikus tananyagok készítésével és közzétételével (prezentáció, dokumentumok);
- saját webes felületekről, e-mailekről elérhetővé teszik az információkat;
- internetes anyaggyűjtésük elérhetőségeit teszik közé;
- az internetes források etikus és kritikus használatára ösztönzik a tanulókat;
- oktató CD-ket javasolnak, esetleg készítenek;
- saját feladatokat készítenek, vagy a korábbi érettségi feladatsorokat használják a tudás elsajátítására.

Intézményünk funkcionális taneszköz jegyzéke tantervünk alapján és az aktuális jogszabályok figyelembe vételével készült. Az összeállítás során figyelembe vettük a felnőttoktatás sajátosságait és az érettségi vizsgák követelményrendszerének elvárásait.

A tankönyvrendelés intézményünkben nem releváns. A szaktanár ajánlása alapján a tanulók gondoskodnak a tankönyvek, taneszközök beszerzéséről.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a tanuló a pályaválasztásra, munkavállalásra.

Fontos feladataink a következők:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával;
- a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A Nemzeti Alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában, és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg. Legfontosabb feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése.

A nevelés-oktatás célja, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket.

3.5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Intézményünkben nem releváns.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A 2020-as NAT-ra épülő, a felnőttoktatásra kiadott kerettanterv nem tartalmaz szabadon felhasználható órakeretet.

Mivel a szabadon felhasználható órakeretet terhére választható tantárgyat nem terveztünk, így a tantárgyválasztás, illetve ezek esetében a pedagógusválasztás intézményünkben nem releváns.

3.7. Azon választható vizsgatárgyak megnevezése, amelyből a tanulók középszintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

Iskolánk középszintű érettségi vizsgát szervez.

Az érettségi vizsgán a következő vizsgatantárgyakból kötelező vizsgát tenni:

- magyar nyelv és irodalom;
- történelem;
- matematika;
- idegen nyelv: angol; német.

Szabadon választható vizsgatárgy lehet a tantervünkben szereplő, központi vizsgakövetelmény-nyel rendelkező bármely olyan vizsgatárgy, amely a pedagógiai programunk kínálatában benne foglaltatik.

A szabadon választható érettségi vizsgatárgyak a 2020-as NAT szerinti tantárgyi rendszerben:

- kémia,
- fizika,
- földrajz,
- biológia,
- digitális kultúra.

3.8. Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgájának témakörei

Tantárgy	Témakörök
Irodalom	Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból Művek a kortárs magyar irodalomból Művek a világirodalomból Színház és dráma Az irodalom határterületei vagy regionális irodalom
Magyar nyelv	Kommunikáció A magyar nyelv története Ember és nyelvhasználat A nyelvi rendszer A szöveg A retorika alapjai Stílus és jelentés Digitális kommunikáció
Történelem	Az ókor Az ókor A kora újkor Az újkor Az újkor A hidegháború kora A jelenkor
Matematika	Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok Számelmélet, algebra Függvények, az analízis eleme Geometria, koordináta geometria, trigonometria Valószínűség-számítás, statisztika
Élő idegennyelv: Angol nyelv/ Német nyelv	Személyes vonatkozások, család Ember és társadalom Környezetünk Az iskola Az iskola Életmód Szabadidő, művelődés, szórakozás Utazás, turizmus Tudomány és technika Gazdaság
Fizika	Mozgás és egyensúly Energia, munka, hő Víz, levegő, környezet

	Elektromosság Hullámok, kommunikáció, fény Atomfizika, magfizika A Világegyetem megismerése Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
Kémia	Általános kémia Szervetlen kémia Szerves kémia Kémiai számítások
Biológia	Bevezetés a biológiába Egyed alatti szerveződési szint Az egyed szerveződési szintje Az emberi szervezet Egyed feletti szerveződési szintek Öröklődés, változékonyság, evolúció Mendeli genetika Evolúció
Földrajz	Tájékozódás a földrajzi térben Tájékozódás a kozmikus térben és az időben A geoszférák földrajza A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. századba A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában Európa földrajza Az Európán kívüli kontinensek földrajza Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái
Digitális kultúra	Szövegszerkesztés Számítógépes grafika és képszerkesztés Bemutatókészítés Táblázatkezelés Adatbázis-kezelés Publikálás a világhálón Publikálás a világhálón A programozás eszközei
Természettudomány	Az Univerzum A Föld Életközösségek és populációk Az élő egyed A sejt Szerves kémia Atomcsoportok (vegyületek, halmazok) Atomok, elemi részek

3.9. Középiskola esetében a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Tanulóink a köznevelési törvény és az érettségi vizsgaszabályzat rendelkezéseinek figyelembevételével választhatják meg érettségi vizsgatárgyaikat. Középszintű érettségi vizsgatárgyat az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyak közül választhat a tanuló, amennyiben teljesítette az előírt kimeneti követelményeket.

A jogi keretek alapján lehetősége van a tanulónak a felnőttoktatási intézményben is emelt szintű érettségi vizsgát tenni a felkészítés szintjétől függetlenül. Tekintettel azonban az alacsony heti óraszámokra - esti képzés esetén - a tanulóknak alapvetően az egyéni felkészülés, az otthoni tanulás keretében kell az emelt szintű érettségire felkészülniük.

Emelt szintű érettségi vizsgatárgy választását csak az adott tantárgy követelményeinek a teljes tanulmányi időszak alatt fennálló biztos alapokon nyugvó, jeles szintű ismerete mellett ajánlja az iskolánk a kötelező, illetve tanított tárgyakból.

3.10. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

3.10.1. A tanulók tanulmányi munkája értékelésének elvei

A tanulmányi munka értékelése és minősítése legyen:

- személyre szóló,
- életkori sajátosságoknak megfelelő,
- fejlesztő,
- ösztönző,
- rendszeres,
- a követelményrendszerre épülő,
- szóbeli és írásbeli értékelés arányossága,
- tárgyyszerű,
- járuljon hozzá a tanulók önértékelési képességének fejlesztéséhez.

3.10.2. Az értékelés típusai funkciók szerint

- A diagnosztikus értékelés során megmutatkozik, milyen tudásra támaszkodhatunk a tanítás-tanulás valamely nagyobb egységének megkezdése előtt. Ez a helyzetfeltárás pedagógusnak, tanulónak igen fontos jelzésértékkel bír. Ehhez tudjuk majd viszonyítani a későbbi mérési eredményeinket.
- A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Ez az értékelés információt ad a tanulónak, a szülőknek és a pedagógusoknak arról, hogy mit tanultak meg hatékonyan, miben maradtak el. Ez az értékelés nem minősít, hanem megerősít, korrigál, fejleszt.

- A leggyakrabban használt értékelési típus a szummatív értékelés, amely globális képet mutat arról, hogyan tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek. Célja az összegzés, a záró minősítés.

3.10.3. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanulók tanulmányi teljesítményének értékelése a szaktanár feladata. Adott évfolyamba belépéskor az évfolyam tárgyaiból a pedagógus egyéni döntése alapján a szaktanárok valamennyi tanulónál szintfelmérést végeznek, melynek célja diagnosztikus jellegű, annak feltárása történik itt meg, hogy a tanulók milyen képességekkel, ismeretekkel, részismeretekkel rendelkeznek, s ebből kifolyólag az esetleges felzárkóztatás eszközeit meg tudják választani. A differenciálással lehetőség nyílik a teljesítmények növelésére, az egyéni képességek egyénre szabott fejlesztésére. A tanulási folyamat során a megerősítő, támogató-javító értékelést preferáljuk. A tanulmányi teljesítmények értékelése ötfokozatú skálán történik, ahol a legjobb tudást ötössel, a leggyengébb tudást elégtelen érdemjeggyel minősítjük.

3.10.4. Írásbeli teljesítmény értékelése

Pontozáson alapuló értékelést alkalmazunk a teszteknel, a reláció-analízist igénylő feladatsoroknál, illetve a több kisebb, de kifejtendő kérdést tartalmazó írásbeli munkáknál. Ez esetekben a feladatlapokon minden esetben feltüntetjük az intervallum skála 5 fokozatú megfeleltetését.

Az **írásbeli számonkérések, mérések értékelése, minősítése** valamennyi évfolyamon és valamennyi írásbeli számonkérési típusba (beleértve valamennyi vizsgát is) az alábbiak alapján történik:

- 0 – 24% = elégtelen (1)
- 25 – 39% = elégséges (2)
- 40 – 59% = közepes (3)
- 60 – 79% = jó (4)
- 80 – 100% = jeles (5)

3.10.5. Szóbeli teljesítmény értékelése

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők rendszeresen ellenőrzik a követelmények elsajátítását, szóbeli felelet formájában:

- **5 (jeles)** kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok;
- **4 (jó)** összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékezik;
- **3 (közepes)** akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebb hányadát segítő kérdések alapján felismeri;
- **2 (elégséges)** nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló;
- **1 (elégtelen)** elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények döntő többségét nem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

3.10.6. Gyakorlati teljesítmény értékelése

- Készségtárgyak esetén a megszerzett ismereteket elsősorban a diákok gyakorlati tevékenységén keresztül értékeljük.
- Az értékelés, minősítés során a tanulók hozzáállását és teljesítményében érzékelhető változást is figyelembe vesszük.
- Értékeljük a házi dolgozatokat, szorgalmi feladatokat, beszámolókat és kiselőadásokat.

Felnőttoktatás esetén a magatartás és szorgalom értékelése nem releváns.

3.11. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatásának, az ismeretek számonkérésének rendje

Az tanulók tanulmányi munkájának évközi értékelése folyamatos, ösztönző jellegű. Az évközi érdemjegyük származhat:

- szóbeli felelet,
- írásbeli felelet (röpdolgozat),
- tesztlap kitöltése,
- témazáró dolgozat,
- tanítási órákon végzett feladatmegoldás,
- írásos beszámoló,
- gyűjtőmunka,
- projektmunka,
- kiselőadás,
- órai aktivitás.

A témazáró dolgozatokat a folyamatos tanítás mellett elő kell készíteni, és a témazáró megírását megelőzően a tananyagot össze kell foglalni. Hasonló jellegű feladatanyagból próbadolgozattal, vagy feladatsorral kell előkészíteni a mérést. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, az alkalmazásokra, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismeretei alkalmazási lehetőségeire, és ezeket is értékelni kell.

A témazárók és írásbeli beszámolók mellett biztosítani kell a lehetőséget – az óraszámok függvényében – egy tananyagegységhez kapcsolódó szóbeli feleletekre, illetve az ezt helyettesítő rövidebb írásbeli beszámolókra.

A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tennünk az értékelés és az érdemjeggyel történő minősítés között. Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát, biztatjuk, dicsérjük a tanulót, értékeljük igyekezetét, önállóságát, de rámutatunk a hiányosságokra is. A tanulók teljesítményének értékelésére alkalmazott érdemjegyekben kifejezésre jut a tananyag ismerete a tanulónak társaihoz viszonyított teljesítménye a tanuló egyéni teljesítménye. Az esszé jellegű írásbeli dolgozatoknál és szóbeli felelésnél személyre szabott értékelést, minősítést alkalmazunk.

Az a tanuló, aki munkahelyi vagy indokolt magánéleti helyzete miatt az évközi folyamatos, ütemezett munka során nem tudta teljesíteni a követelményeket, az a szaktanárokkal egyeztetett módon és időpontban még a félév, illetve a tanév zárása előtt pótolhatja elmaradásait az érdemjegyek megszerzése érdekében.

Amennyiben a pótlás a tanuló önhibájából nem történik meg, a tanulónak számolnia kell a következményekkel, amely lehet osztályozóvizsgára utasítás a hiányzás vagy érdemjegyek hiánya miatt, vagy évfolyamisméltás a sikertelen tanévzárás miatt, illetve javítóvizsgára utasítás legfeljebb három nem teljesített tantárgy esetén.

Amennyiben a pótlás a tanulónak fel nem róható okból nem teljesül, akkor a nevelőtestülettel egyeztetve az intézményvezető engedélyezheti osztályozóvizsga keretében – a tanév végéig – az osztályzat megszerzését.

A tanév folyamán szerzett érdemjegyek alapján a szaktanár állapítja meg a félévi tájékoztató, illetve az év végi osztályzatokat. A félévente megszerzendő minimális számú érdemjegy száma: a heti óraszám + 1, de minimum 3. Ezen számú érdemjegyek megléte esetén a tanuló nem minősíthető osztályozhatatlannak, értékelhetetlennek.

A félévente, tantárgyanként megszerzett minimum 3-3 érdemjegy (amely az előre meghatározott időpontig a szaktanár részére benyújtott írásos dokumentum), megajánlható a félévi, tanév végi osztályzat.

A félévi és az év végi osztályzatok megállapítása a szaktanár joga olyan feltételek mellett, hogy öt tizedtől a felfelé történő kerekítés érvényesítendő.

3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Intézményünkben csoportbontást nem alkalmazunk.

A felnőttoktatásban rendelkezésre álló órakeretet a tanórákra használjuk fel. Mindemellett azonban szükség szerint biztosítunk a kötelező és a szabadon választható érettségi vizsgatárgyakból érettségire történő felkészítő foglalkozásokat, amennyiben azt a 12. évfolyamos tanulóink igénylik, és az adott tanév költségvetése, valamint a szaktanár óraszama lehetővé teszi.

3.13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése

Tekintettel arra, hogy a tanulók egy-egy telephelyen több településről – ahol eltérő nemzetiségűek élnek –, vesznek részt a felnőttoktatási nevelésben-oktatásban, így elsősorban az *osztályfőnöki*, illetve az *osztályközösség-építés* tantárgyak óráinak tananyagába kerül beépítésre egymás kultúrájának megismerését, egymás elfogadásának erősítését szolgáló témakör.

3.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, programjai, tevékenységei

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hátrányos helyzetű. A helyzetük a család, a környezetük gazdasági, szociális feltételeiből fakad. Tanulóink az egészséggel és a mentális helyzettel kapcsolatos gondjaikat is gyakran magukkal hozzák a tanórákra.

Ezért kiemelt feladatként kezeljük, hogy legalább az iskolában töltött idő alatt olyan iránymutatást adjunk, amely hozzásegíti tanulóinkat az egészség- és környezettudatos magatartás elsajátításához, elmélyítéséhez.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Célunk, hogy az egészség- és környezettudatos magatartás épüljön be tanulóink mindennapi életvitelébe. Ezért elveink:

- az egészségkultúráltság emelése,
- a testi és a lelki egészség harmóniája megteremtésének támogatása,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- az egészség- környezettudatos felelősségérzet fejlesztése,
- felkészítés a stressz-hatások feldolgozására, kezelésére.

Egészségnevelési és környezeti nevelési programok

A felnőttoktatás sajátosságaira tekintettel külön programok szervezésére nem kerül sor, azok tartalmi elemei a tanórák tananyagához kapcsolódóan kerül beépítésre, melynek biztosítása valamennyi szaktanár feladata. Mindez kiemelten megjelenik a természettudományos tantárgyakban, az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint a készségtárgyakban, de az idegen nyelvi órák szituációiba is jól beépíthetőek, továbbá az irodalmi alkotások feldolgozása során.

Egészségnevelési és környezeti nevelési tevékenységek

- az egészséges táplálkozás fontosságának hangsúlyozása,
- a testi higiénia meghatározó szerepének kiemelése,
- a fertőző betegségek megelőzése lehetőségeinek ismertetése,
- a balesetek megelőzésének lehetőségei,
- a drogok élettani hatásainak, következményeinek ismertetése,
- a környezettudatos magatartás és életvitel megalapozása, elmélyítése,
- az állampolgári és közösségi felelősség felébresztése,
- az életminőség javítására való törekvés igényének elmélyítése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása,
- ismeretek és jártasságok kialakítása, melyek segítségével képesek lesznek megelőzni a környezetszennyezést,
- a környezetszennyezés okozta egészségügyi problémák iránti figyelem felkeltése,
- a környezetszennyezés okozta környezeti és egészségügyi ártalmak csökkentésére történő figyelemfelhívás, azok lehetőségeinek feltárása.

3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézményünk ellát enyhe fokú hiátussal rendelkező, integrálható sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat is.

Iskolánk az alábbi segítséget nyújtja a tanulók számára az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- a kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelésével,
- környezettudatos szemléletű oktatás, neveléssel, egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,

- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával, és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

3.16. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

- A tanulók jutalmazása sajátosan jeleníthető meg a felnőttoktatás keretei között. Ez elsősorban a tanulmányi követelményeket kiemelkedően teljesítők tanulók esetében az osztályfőnöki, a szaktanári, az igazgatói, valamint a nevelőtestületi dicséretként jelenik meg.
- Egy-egy tantárgyból szaktanári dicséret adható félévkor és tanév végén, amennyiben a tanulónak jeles érdemjegyei vannak.
- Nevelőtestületi dicséretben részesíthető félévkor és tanév végén az a tanuló, aki a tanult tantárgyak legalább felénél szaktanári dicséretben részesült.
- Az érettségi vizsga során kiemelkedő szaktárgyi teljesítményt nyújtó tanulót a szaktanár tantárgyi dicséretben részesítheti.

Felnőttoktatás esetén a magatartás és szorgalom értékelése nem releváns.

3.17. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Intézményünk nevelőtestülete nem határozott meg további elveket.

3.18. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot, valamint tantárgytól és tananyag-tartalomtól függően írásbeli feladatot határozunk meg. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. Az otthoni felkészülést segítő írásbeli feladatok ellenőrzése a következő órán és/vagy a szaktanár részére elektronikus formában beküldött feladatmegoldás során történik.

Az otthoni felkészülés szóbeli és írásbeli feladatainak elvei

- Az otthoni felkészüléshez adott feladatok funkciója:
  - a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés),
  - a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek rögzítése legyen.
- Az otthoni felkészülésre adott feladatok a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódjanak.
- Ösztönözzék a tanulókat az önellenőrzésre.
- Adjanak visszajelzést a tanulók számára.

Az otthoni felkészülés szóbeli és írásbeli feladatainak korlátai

- Az iskolai szünetekre több házi feladat nem adható, mint ahogy az átlagos körülmények között elvárható egyik tömbösített óráról a másikra.

4. ZÁRADÉK

4.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Ezen pedagógiai program 2023. szeptember 01-jétől lép érvénybe.

Az új Pedagógiai program megjelölése: 13. verzió

A Pedagógiai Program hatálybalépésével érvényét veszti az intézmény jelenleg hatályos Pedagógiai Program 12. verziója.

A pedagógiai program a vonatkozó jogszabályok változása, vagy bármely egyéb, annak tartalmát befolyásoló változás esetén felülvizsgálandó és szükség esetén bármikor módosítható azzal a megkötéssel, hogy a módosítások a következő tanév kezdetétől érvényesek.

4.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A tantestület a pedagógiai programban foglaltak teljesítését tanítási évenként értékeli a tantestületi tanévzáró értekezleten az adott tanévre vonatkozóan.

4.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítható, a módosítást kezdeményezheti:

- az iskola igazgatóje;
- a nevelőtestület tagjainak 50 %-a + 1 fő;
- az iskolahasználók köre;
- az intézmény fenntartója;
- a törvényességi felügyeletet gyakorló szervek;
- jogszabályi előírás alapján kötelezően.

A nevelőtestületi módosítási kezdeményezésről a nevelőtestület szavazással határoz. A jelenlévő tantestületi tagok kétharmadának egyetértése szükséges az indítvány elfogadásához.

A pedagógiai program módosítását az intézményvezető készíti el a nevelőtestület közreműködésével és egyetértésével, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

4.1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

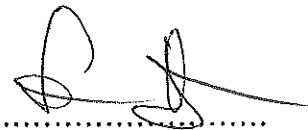
- az iskola fenntartójánál,
- az iskola székhelyén az intézmény vezetőjénél,
- a telephelyi irodákban.

Megtekinthető továbbá elektronikus formátumban:

- az iskola honlapján, valamint,
- a Köznevelési Információs Rendszer (KIR) hivatalos oldalán, az adott intézménynél.

Nyíregyháza, 2023. május 08.

P.H.

Lukács Bertalan
intézményvezető

LEGITIMÁCIÓ

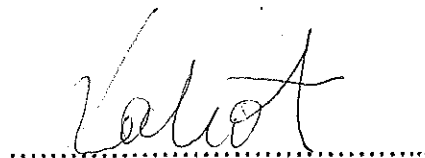
A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

A „Szak-Ma” Általános Iskola és Gimnázium nevelőtestülete – az intézmény vezetőjének előterjesztése alapján a 2023. május 08. napján megtartott értekezletén elfogadta az iskola pedagógiai programját.

Nyíregyháza, 2023. május 08.

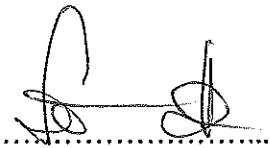
P.H.

A nevelőtestület meghatalmazása alapján:

A „Szak-Ma” Általános Iskola és Gimnázium pedagógiai programját az iskola intézményvezetője a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 69.§. (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazása alapján **a mai napon jóváhagyta.**

Nyíregyháza, 2023. május 08.

Lukács Bertalan
intézményvezető

Ezen Pedagógiai program az alábbi melléklettel együtt lép hatályba:

5. MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: Általános iskola és gimnázium helyi tanterve